

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, rėmėjo – \$53, garbės – \$63. Oro paštų ir užjūrius – \$140. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiami nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Antrasis Lietuvos eucharistinis kongresas

Svarbiausias jubiliejinį metų renginį Lietuvoje – Eucharistinis kongresas birželio 1-4 d.d. Kaune.

1934 m. įvykęs I Eucharistinis kongresas turėjo dvasinį poveikį visai mūsų tautai, todėl tikimasi, kad ir šis prisidės prie tautos dvasinio, moralinio ir socialinio gyvenimo atsinaujinimo.

Lietuvos vyskupų konferencijos ir II LEK organizacinio komiteto pirmininkas arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius nuoširdžiai kviečia mus visus, gyvenančius už Lietuvos ribų, organizuoti ir pavieniai dalyvauti šioje itin svarbioje Lietuvos Bažnyčios šventėje.

I atostogų ir apsilankymo Tėvynėje programą įtraukime ir dalyvavimą Antrajame Lietuvos eucharistiniame kongrese.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

Programa

VIGILIJA, KONGRESO ATIDARYMAS
Birželio 1, ketvirtadienis

16.00 Dalyvių ir svečių registracija.
18.00 Eucharistinio kongreso atidarymas katedroje.

Svečių ir bažnyčios vadovų sutikimas.

Komiteto pirmininko arkivysk. S. Tamkevičiaus kalba.

18.30 Eucharistijos šventimas.

19.30 Eucharistinė procesija į Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) šventovę, kur vyks nepertraukiama 3-jų dienų adoracija.

21.00 Muzikinė valanda.

22.00 Naktinė adoracija.

VIEŠPATIES VYNUOGYNO DARBININKŲ DIENA
Birželio 2, penktadienis

9.00 Dalyvių ir svečių registracija Kauno halėje.

Bažnytinių institucijų pristatymas vyks prie Kauno halės birželio 2-3 dienomis.

10.00 Liturginių valandų šventimas.

10.45 Bendra konferencija tema "Eucharistijos šventimas – gyvosios Bažnyčios atspindys".

11.45 Asmeniniai liudijimai.

12.45 Meninė dalis.

13.00-15.30 Pietūs.

15.30 Konferencija atskiroms grupėms.

18.00 Eucharistijos šventimas Prisikėlimo šventovėje.

20.30 Viešpaties Vynuogyno darbininkų vakaronė Kauno halėje.

VAIKŲ IR JAUNIMO DIENA
Birželio 3, šeštadienis

Vaikų programa (6-11 m.)

10.00 Vaikų registracija Rotušėje, ateinant Valančiaus gatve nuo Pilies. Po registracijos einama pro Maironio muziejų į santaką.

11.00 Pasirušimas Eucharistijos šventimui. Konferencija tema: "Šv. Raštas. Susitaikymas. Jėzus Ostijoje" – gyvosios Bažnyčios pristatymas; – muzikinis pasirušimas.

12.00 Eucharistijos šventimas.

13.30 Pertrauka - pietūs (spec. tar-nybų pagalba).

14.30 Darbas kūrybiniuose būreliuose.

16.00 Visų bendras džiaugsmas.

17.00 Iškilmingas vaikų išlydimas Valančiaus gatve. Autobusai laukti prie Pilies.

Pastaba: Norintiems ir arčiau gyvenantiems vaikams.

18.00 Bibliniai spektakliai ir vaikų grupių ar kolektyvų krikščioniškas koncertas.

Vieta: prie Kauno pilies, Šv. Jurgio bažnyčia, Jėzuitų gimnazijos salė, Katedrinio centro salė, seminarijos kiemelis, Teologijos fakulteto kiemelis.

Jaunimo dienos programa

9.00 Registracija didžiojoje Prisikėlimo šventovėje.

10.00 Giesmės, sveikinimas, įvadas į dieną.

11.15 Vykmis į grupių užsiėmimų vietas nuo Prisikėlimo šventovės Žemaičių gatve Vienybės aikštės link.

12.00 Užsiėmimai grupėse Senamiestyje, Centre ir Žaliakalnyje esančiose parapijose, vienuolių centruose.

12.30 Pietūs užsiėmimų vietose.

16.00 Džiaugsminga eisena iš Rotušės a. į Kauno halę. Sustojimas Eucharistijos pagarbinimui prie Igulos bažnyčios, po to vykmis Parodos gatve iki Kauno halės.

18.00 Eucharistijos šventimas Kauno halėje.

20.00 Koncertas.

22.00 Jaunimo dienos užbaigimas.

ŠEIMŲ IR PARAPIJŲ DIENA

Birželio 4, sekmadienis

10.00 Iškilminga sekmadienio rytmetinė malda Santakoje.

11.00 Konferencija. – Šeimų liudijimai.

12.30 Pertrauka.

14.00 Eucharistinė procesija iš Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčios į katedrą ir į Santaką.

16.00 Eucharistijos šventimas: vadovauja Šventojo Tėvo atstovas. – TAUTOS PAAUKOJIMAS ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDŽIAI.

Eucharistinio kongreso uždarymas.

Vakaronė – koncertas.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES PRISIMINIMAS

Marija Karasiejienė

Uršulė Piliukaitienė

Ata

(Gataveckaitės)

*Tu jau seniai baltų beržų pavėsy
Ramybė amžiną pavargus suradai,
Bet mums sklėdė tarsi žvaigždėlė šviesą
Ir iš anapus mus visus matai.*

*Žali beržai prie Tavo kapo šlama,
Šaltom rasom pravirksta už vaikus...
Tu pailsėk nors čia, brangioji Mama,
Iškętus žemės vargą ir skausmus.*

(L. Šeštokas)

Prisiminsime Jus savo maldose. Su pagarba,
meile ir dėkingumu, pasilikusi –

Šeima

Vilniaus vaizdas nuo Gedimino pilies bokšto

Nuotr. Vyt. Maco

Žvelgiant į Lietuvos ateitį

Vieni mato ją Vakaruose, kiti – Rytuose. O iš tikrųjų ji turi būti savarankiškas tiltas, besilaikantis ant savų nepajudinamų atramų

IGNAS MEDZIUKAS,

Los Angeles

Lietuvoje kilo nepasitenkinimas, kai Vasario 16 proga prezidentas Valdas Adamkus suteikė DLK Gedimino ordinu buvusiai premjerei K. Prunskienei ir buv. vidaus reikalų ministrui M. Misiukoniui. Žurnalistų paklaustas prezidentas sakė, kad tuo žingsniu norėjęs paskatinti pilietinio susitaikymo procesą, siekęs stiprinti visuomenės santarvės nuotaikas. Atrodo, šis žingsnis buvo per ankstyvas, nes Lietuva turbūt dar nėra pasirengusi susitaikyti dėl praities įvykių.

Iš tikrųjų Lietuvos padėtis yra sudėtinga. Visuomenė yra susiskirsčiusi: vieni valstybės ateitį mato Vakaruose, kiti jaučia nostalgiją Rytams.

Sausio pabaigoje kairiųjų filosofų pastangomis buvo sudarytas 57 intelektualų kreipinimas į tautą, kuriame rašoma, kad Lietuvos nepriklausomybė iškilų pavojus. Seimą, demokratiniu būdu išrinktą, jie prilygino Lietuvą pardavusiam 1940 m. "liaudies seimui". Esą, reikia surengti referendumą dėl Lietuvos stojimo į Europos sąjungą ir Šiaurės Atlanto sąjungą.

Šiuos įvykius komentuodamas vienas vilnietis profesorius savo laiške į JAV pasisakė, kad per 50 metų išaugo nauja "Pavlikų Morozovų" karta (Pavlikas Marozovas, būdamas pionieriumi, įskundė savo tėvą, mąstantį "būožės" sampratomis, perdavė jį į enkavedistų rankas, kurie jį likvidavo). Šiai kartai tėvynė, gimtieji namai, gimtasis kraštas siejasi su plačiąja tėvyne nuo Baltijos iki Ramiojo vandenyno. Jiems nebuvo šventų idealų.

Daugelis jų net nežino, kas vyko vasario 16 d. prieš 82 metus. Niekas net nesusimąsto, kad tie, kurie padėjo savo galvas ant tėvynės aukuro 1919-1920 m., davė pagrindą tautos egzistencijai. Jei ne jų ryžtas, tai šiandien Lietuva būtų arba Rusijos imperijos dalis, arba Rytprūsių provincija, arba Lenkijos pakraštys. Mes šiandien lietuviškai nekalbėtume.

Rysium su tuo profesorius prisimena 1940 m., kai "susipratę" Lietuvos komunistai važiuojo į Maskvą parvežti Stalino saulės, o viena Sūduvos žemės poetė per vieną naktį parašė poemą apie Stalino saulę: "...tampame ir narkotikų vartotojų valstybė", ne tik tranzitinė valstybė narkotikams, kaip buvo

O tuo metu (1940-1941) vyko areštai, žudynės, pagaliau masinis trėmimas. Tokiomis sąlygomis, karui prasidėjus, tauta įvykdė 1941 m. birželio mėn. sukilimą. Deja, teko išgyventi ir "rudąjį laikotarpį". Tuo laiku buvo sunaikinta daug žydų. Tai nacistinės ideologijos pasekmė. Ne paslaptis, kad kai kurie lietuvių tautos žmonės (greičiausia vedami keršto) taip pat prisidėjo. Bet ar gali būti kaltinama tauta, kai Lietuvos valstybės jau nebuvo? Kas kaltas, įrodžius kaltę, tegul būna teisiamas ir baudžiamas. Ar gali būti kaltinama visa tauta? Vokiečių naciai buvo šių nusikaltimų vykdytojai, jie kartais padeda gėlių ant nekaltų aukų kapų ar šiaip atmintinų vietų. Šiaip vokiečiai gyvena linksmai ir laimingai, gi liau nesusimąstydami, kad jų tėvai sukėlė 1939-1945 m. chaosą.

Niekas mums, lietuviams, kompensacijų už Ribbentropo ir Molotovo pasirašytus popierius ir jų pasekmes nemoka. Vokiečių tauta net neatsiprašo mūsų tautos, kad padavė mūsų didžiuliams priešams rusų bolševikams. O šie taip pat nežino žodžio "atsiprašau" už padarytas skriaudas.

Kai pasižiūriu televizijos laidose apie čečėnų tautos kančias, galvoju, kad mes laiku spėjome pasprukti iš sovietinio "tvarto", išsivesdami ir kitus sovietų belaisvius.

Grįžtant prie 1944 m., rašo profesorius, inteligentijos dalis, kuri nenorėjo būti sunaikinta gimtojoje žemėje arba nueiti tuo Rytų keliu, iš kurio paprastai negrįžtama, pasitraukė į Vakarus. Likusi pažangiausia tautos dalis pasirinko ginkluoto pasipriešinimo kelią. Daugelis jų žuvo. Likusieji užsidarė savyje ir dirbo. Komunistais tapo tik buvę kairiųjų pažįtur žmonės, tie, kurie važiuojo į Maskvą parvežti Stalino saulės. Niekas jų net ir dabar nesirengia pasmerkti: P. Cirkos paminklas stovi vienoje iš gražiausių Vilniaus vietų; didžiosios poetės, sukūrusios poemą apie "didįjį tautų vadą" Stalino vardu pavadintą geriausią Vilniaus gimnaziją; ant centre esančio Vilniaus tilto per Neries upę, puikuojasi sovietinių karių – okupantų statulos. Tai sovietinio auklėjimo pasekmė. Tokioje aplinkoje gimė ir subrendo Vilniaus universiteto rektorius ir kiti, kurie siūlo jaunimui plytgaliais languos dauzyti.

"Dieve, kuo mes tapome: nei sąžinės, nei pagarbos savo istorijai, tėvams bei protėviams".

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-10 psl.)

nio bei teisinių bendradarbiavimo galimybių. A. Saudargas skaitė paskaitą Pekino tarptautinių santykių institute, pristatydamas Lietuvos užsienio politikos planus ir perspektyvas. Jis su delegacija taip pat lankėsi Sanchajaus mieste.

Su policijos vadovais

Kovo 8 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su penkių didžiausių Lietuvos miestų bei Molėtų ir Mažeikių rajonų policijos komisariatų vadovais ir V. Račkausku, Policijos departamento generalliniu komisaru. Pareigūnai prezidentui apibūdino kriminoginę padėtį Lietuvoje, apie kriminalinių nusikaltimų tendencijas. Jų teigimu, per du šimtų metų mėnesius nustatyta, jog padau-gėjo turto prievartavimo, tyčinio turto sunaikinimo ir sužalojimo, o taip pat ir transporto priemonių vagysčių, padirbtų pinigų gamyba ir nepilnamečių nusikaltimų. Generalinis komisaras pranešė prezidentui, kad "tampame ir narkotikų vartotojų valstybė", ne tik tranzitinė valstybė narkotikams, kaip buvo

iki 1997 m. Jis parciškė viltį, kad policijai bus teikiama daugiau pinigų, nes biudžetas 15% mažesnis, negu pernai. Prezidentas teigė, jog policijos darbuotojų veikla – pirmenybinė sritis.

Siūlo amnestiją

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus kovo 9 d. pateikė seimui svarstyti Amnestijos įstatymo projektą. Juo siūloma amnestija nuteistiems iki penkerių metų laisvės atėmimo vyrams, vyresniems kaip 65 metų, moterims, nepilnamečiams, 1 ir 2 grupių invalidams. Amnestija taip pat būtų taikoma kaliniams, nuteistiems kalėti iki dvejų metų už nesunkius nusikaltimus. Priėmus šį įstatymą, į laisvę būtų paleista apie 520 asmenų, dar 5,000 bausmių būtų sumažintos. Kaip praneša BNS (per LGTIC), Lietuvos kalėjimuose yra apie 15,000 nuteistųjų. Po nepriklausomybės atkūrimo Lietuvoje buvo paskelbtos penkios amnestijos: 1990, 1993, 1995, 1996 ir 1998 metais.

Prezidentas Lenkijoje

Kovo 12 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Lenkijoje kartu su Vokietijos, Vengrijos, Slovakijos vadovais paminėti Lenkijos krikščionybės tūkstantmečio jubiliejų. Iškilmėse, kurios vyko Lenkijos Gnezne, negalėjo dalyvauti Čekijos bei Ukrainos prezidentai. Buvo pasirašytas bendras tų valstybių vadovų pareiškimas, rodantis dalyvaujančių valstybių ištikimybę bendroms Europos civilizacijos ištakoms bei pagarbą demokratijos vertybėms, tiesai, pagrindinėms žmogaus teisėms bei laisvėms. Taip pat buvo pareikštas pasiryžimas plėtoti bendradarbiavimą bei kovoti su neapykanta, griauti senąsias Europos padalinimo linijas, remti Europos ir Euroatlantinę integraciją.

RSJ

SPAUDOS BALSAI

Lenkų laikraščiai apie lietuvius

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. kovo 10-12 d. laidoje rašo: "158 kalbininkai, istorikai, dvasiškiai, kultūros ir meno veikėjai atvirame laiške išreiškė savo susirūpinimą dėl nelietuviškų tikrinių vardų rašybos lietuvių kalba. Laiško autoriai siūlo Valstybinei lietuvių kalbos komisijai prie Lietuvos respublikos seimo įvesti pataisas į prieš trejus metus priimtą nutarimą dėl nelietuviškų vardų, pavardžių ir tikrinių vardų rašybos". (...) Laiško autoriai tvirtina, kad pagal 1977 m. komisijos nutarimą nelietuviška tikrinių vardų rašyba su autentiška rašyba nieko bendro neturi, nes ji išskaičiuojama lietuviškosmis galūnėmis. Intelektualai siūlo rašyti pvz. prancūzų, vokiečių, anglų bei lenkų pavardes skliaustuose originalia tarpe, o prieš skliaustus rašyti sulietuvintą formą.

Priėmus laiško autorių pasiūlymus būtų lengviau suvokti apie ką rašoma ir Amerikos žemynne gyvenantiems lietuviams. Pvz. kai "Kauno diena" š.m. kovo 8 d. laidoje rašo, kad į Kauną gali neatvykti Medžikus Džonsonas, tenka pagalvoti apie ką yra rašoma, o jeigu skliaustuose po lietuviškos pagal tarimą ir su lietuviška galūne vardo ir pavardės būtų pateikta autentiška rašyba Magic Johnson, tuoj būtų aišku, kad kalbama apie JAV krepšinio žvaigždę.

Su tokiu intelektualų pasiūlymu nesutinka lenkų rinkimo akcijos atstovas LR seime Jan Sienkiewicz. Jis apibūdina laišką kaip "viešo spaudimo būdą Valstybinei lietuvių kalbos komisijai, kad nebūtų pasirašyta Lenkijos-Lietuvos sutartis apie lenkų pavardžių rašybą Lietuvos pasuose lenkiška forma, o Lenkijos pasuose lietuviškos pavardės – lietuviška".

Iš tikrųjų spaudimas kalbos komisijai yra daromas iš lenkų pusės, nes jie mano, kad tai yra bandymas juos nutautinti. Išskyrus lenkus, niekas intelektualų pasiūlymų ne tik nesipriešina, bet ir nieko apie jį nežino.

"Geri santykiai"

Įtakingas Varšuvos savaitinis žurnalas "Polityka" š.m. kovo 11 d. laidoje išspausdino Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus pasisakymą Lietuvos-Lenkijos santykių klausimu: "Visais nepriklausomybės metais mes didžiulį dėmesį skyrėme santykiams su kaimyninėmis valstybėmis. Šiandien galime pasididžiuoti, kad užmezgėme glaudžius, paremtus strategine partneryste, santykius su Lenkija. Nelengva yra tautos, kurios tik neseniai išsilaisvino iš totalitarinės priespaudos, vienos

ideologijos diktatūros, kurios tik dabar žengia nelengvą atviro visuomenės keliu, nugalėdami istorines kliūtis. Todėl mane ypač džiugina, kad dabartinius santykius tarp mūsų valstybių ir tautų galime įvertinti kaip geriausius istorijoje. (...) Dėl palankaus mūsų bendradarbiavimo raidos yra svarbu, kad mes skirtume nuolatinį dėmesį Lenkams ir Lietuviams, gyvenantiems abiejose sienos pusėse. Šioje srityje nėra problemų, kurių negalėtume abiejų pusių valia palankiai išspręsti".

Apie Lietuvos-Lenkijos santykius po Kovo 11 minėjimo Vilniuje pasisakė Lenkijos seimo pirmininkas (maršalka) M. Plažynski. Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. kovo 13 d. laidoje rašo: "Lietuva užima išimtinę vietą kiekvieno lenko sąmonėje, o Vilnius pagaliau nėra mums svetimas miestas – pasakė pirmininkas. Jis taip pat pabrėžė didelę Lietuvos drašą, kuri būdamas sovietiška respublika pirmoji drįso paskelbti nepriklausomybę ir tuo padarė pradžią Sov. Sąjungos irimui. Pirmininkas pripažino, kad pradinė šalta lietuvių reakcija Lenkijai nebuvo visų lenkų suprasta. 'Taip jau gyvenime būna, kad tik po tam tikro laiko suvokiame, kur yra tikri sąjungininkai ir kuo galima remtis' – pasakė M. Plažynski, pabrėždamas, kad apskritai Lenkijos-Lietuvos bendradarbiavimo dešimtmetis buvo pozityvus".

Nors pagal V. Adamkų Lietuvos-Lenkijos santykiai yra geriausi istorijoje, o pagal Plažynski pozityvūs, Lenkų sargybinių-užkardos Punske problema lieka neišspręsta.

Lenkai savivaldybių rinkimuose

Varšuvos dienraštis "Rzeczpospolita" š.m. kovo 21 d. laidoje komentuoja Lietuvos lenkų rinkimų akcijos pasiekimus Lietuvos savivaldybių rinkimuose: "Visame krašte Lietuvos lenkų rinkimų akcija gavo 54,000 balsų, per 4%. Į šešias tarybas įvedė 54 kandidatus – Vilniaus rajone 20 (iš 27) ir gavo 74% balsų, Šalčininkų – 18 (iš 25) ir 72% balsų; pačiame Vilniuje 5 (iš 51) ir 10% balsų. Dviejose Vilniaus rinkiminėse apygardose LLRA neperžengė 4% reikalaujamo slenksčio.

Palyginus su praėjusiais 1997 m. savivaldybių rinkimais "Akcija" gavo penkiais atstovais mažiau, bet surinko 2,000 balsų daugiau, nors lietuviškos partijos bandė palenkti savo pusėn lenkų balsus, įrašydamos lenkus į savo sąrašus".

J.B.

Lietuvoje plačiai veikia labdaros draugija "Caritas". Nuotraukoje – ataskaitinis narių susirinkimas Kaišiadoryse dalyvaujant vyskupui Juozui Matulaičiui (dešinėje)

PADĖKA

A.a. ALBERTAS JONELIS

mirė 2000 m. vasario 20 d. Royal Victoria ligoninėje ir buvo palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ontario.

Dėkojame kun. S. Kazėnui, SJ, daug kartų lankiusiam serganti namuose, ir už atnašautas šv. Mišias Aušros Vartų parapijos šventovėje. Ačiū kun. K. Ambraui, SJ, už velionies aplankymą ligoninėje. Nuoširdžiai dėkojame seselėms – Juditai ir Pranutei už nuolatinį jų rūpestį ir paslaugas mūsų šeimai. Dėkojame prel. J. Staškevičiui už atnašautas šv. Mišias Lietuvos kankinių šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nepaprastai esame dėkingi visiems, kurie atsi-sveikino su a.a. Albertu – tiek Aušros Vartų parapijos šventovėje, tiek ir Lietuvos kankinių šventovėje, Mississaugoje. Ačiū visiems, gausiai užsakiusiems šv. Mišias, ir už aukas "Vaiko tėviškės namams". Jūsų parodytas nuoširdumas ir išskirti paguodos žodžiai mus stiprino ir lengvino šią sunkią netekties valandą.

Liūdesyje – žmona Milana, dukterys – Audronė, Lilija ir sūnus Juozas su šeimomis bei vaikaičiai – Matas, Simonas, ir Patrikas

Lietuvos maldininkų grupė, keliavusi į Romą, prie Štrauso paminklo Vienoje

Marijampolietis maldininkai Romoje Kapitolijaus kalvoje. Pirmoje eilėje iš k. kun. Viktoras Jurčiūnas, vadovė Nijolė Stasiukaitienė, kun. Robertas Brūža

Nuo Marijampolės ligi Vatikano autobusu

Vasario 28-osios pavaikare Marijampolės prokatedroje su kitais maldininkais prie Palaimintojo Jurgio altoriaus paprašė sėkmės, sėdome į atvykusį iš Kauno autobusą. Su mumis jubiliejinės išvykos organizatoriaus Vilkaviškio vikaras kun. V. Jurčiūnas, kasdien atitinkamu laiku gražiai pravedavęs bendras maldas Europos keliuose, ir Snagrūdos klebonas kun. R. Brūža.

Sutemus jau sutikdavo žibučiuoti Lenkijos miestai. Įdienojus vinguriavome tarp Karpatų snieguotų kepurėlių. Šmėžavo ir rudens tvarkingai suarti ar apšėti laukai, rėžiai, miesteliai ar kaimai su asmeniniais ligi 4-rių aukštų kone vien mūriniais raudonstogiais namais, vienbokštės šventovės.

Po pusryčių "Baronka" viešbutyje Bratislavoje per Berg munitinę nuskubėjome tarp dar gražiau prižiūrimų ir vietomis ruošiamų sėjam Austrijos plotų.

Sostinė Viena – turtinga savo istorija, kultūros židiniai, Habsburgų karališkaisiais su Didvyrių aikšte, parlamento, Rotušės rūmais. Gėrėjimės paminklais Gėtėi, Mocartui, Haidnui, Štrausui, Anker laikrodžiui, šventovėmis. Dalyvavome Mišiose Šv. Stepono katedroje.

Per naktį pranėję kelias dešimtis tunelių Austrijos ir ypač Italijos Alpėse, pagaliau išvydome derlingą Po upės slėnį. Apeninų kalnai, vynuogynai kovo 2-ąją atvedė į Romą. Žavėjo Vatikano muziejai, Angelo pilis Šv. Pauliaus bazilikoje, kur palaidotas šis apaštalas, dalyvavome Eucharistijoje, kuriai vadovavo arkivyskupas A. J. Bačkis. Priglaudė "Bonifacio" viešbutis Fuggi kurorte su gausiu maistu vakarienei ir pusryčiams.

Kitą rytą Šv. M. Marijos didžiojoje bazilikoje dalyvavome šv. Mišiose, kurioms vadovavo vyskupas A. Vaičius. Vyskupai ir kunigai nusifotografavo su maldininkais ant šventovės laiptų. Išgiję devocionalijų, aplankėme katakombas, Šv. Jono Laterane baziliką, klupsčiavome Kristaus kancijos laiptais. Sutevus dalyvavome Šv. Kryžiaus iš

Jeruzalės šventovėje susitaikymo pamaldose, vadovaujant vyskupui J. Zemaičiui, MIC.

Jubiliejinį Lietuvos dienų viršūnę – kovo 4-oji Šv. Petro bazilikoje. Įžengę pro šventąsias duris, kaip ir anose bazilikose, susėdome taip, kad ant kaklo užsiūristų skarelis su įrašu "Guliverio kelionės" trejos spalvos sudarytų Lietuvos vėliavą.

Atėjo Lietuvos prezidentas V. Adamkus su žmona, ambasadoriai K. Lozoraitis, R. Podagėlis. Iškilmingoms šv. Mišioms, skirtoms šv. Kazimiero garbei, vadovavo arkivyskupas S. Tamkevičius, SJ. Jis pamokė kvietė į tikrą teisingumą, tvarkyti gyvenimą ne pagal modernaus pasaulio dėsnius, o pagal Viešpaties valią. Dalyviai priėmė šv. Komuniją. Pabaigoje jungtinis vilniečių choras sugiedojo Lietuvos himną ir "Marija, Marija".

Visi patraukė į audiencijų salę. Ten didžiąją savo kalbos dalį lietuviškai pasakė popiežius Jonas Paulius II. Šv. Tėvas, pašventinęs religinius suvenyrus, suteikė specialų palaiminimą dalyviams, ligoniams ir nusifotografavo pirmiausia su lietuvišiais hierarchais bei kunigais. Smulkiau susipažinome su didžiąja katalikų bazilika, jos požemiuose pasimeldėme prie šv. Petro palaikų. Dalis kopė į kupolo aikštelę pasigėrėti Romos panorama. Sutemus aplankė Liaudies aikštę, Trevi fontaną, Marko Aurelijaus koloną.

Dešimt tunelių atlydėjo į kalnuotą Asyžų. Čia bazilikos požemyje meldėmės prie šv. Pranciškaus kapo, aplink kurį išsilaikė 4-rių jo bendražygių palikai. Koplyčioje išklauseme sekmadienio šv. Mišias, kurias atnašavo 5 abiejų autobusų kunigai. Palikę vaisių plantacijas, vakarop stebėjome Užgavėnių karnavalą, itin šurmuliavusį Šv. Morkaus aikštėje Venecijoje.

Jau Lenkijoje, eilėmis padėkojęs abiem kunigams, vadovėi p. Nijolei, vairuotojams Juozui ir Edmundui, perskaičiau pakeičiusi sukurtus savo posmus "Duoklė amžinajam miestui".

Jeronimas Šalčiūnas

PASTABOS IR NUOMONĖS

Antroji medalių pusė

Ryšium su kai kurių sovietmečio veikėjų prezidentiniu apdovanojimu ordinais kilusia protestų banga pasigirdo ir užtariantieji balsai. Taigi reikia pažvelgti ir į kitą medalio pusę

"Catholic nun Nijolė Sadūnaitė, sovietmečio disidentė ir ilgametė kalinė, 'protested loudly', kai Adamkus segė Gedimino ordina Misiukoniui" – rašė Rokas M. Tracevskis "The Baltic Times" kovo 9-15. Vasario 23 prie Seimo rūmų susirinkę apie 500 vyresnio amžiaus žmonių protestavo dėl buvusio KGB karininko apdovanojimo. "Kiek dar bus apdovanotų iš genocido vykdytojų?" – klausė Petras Cidzikas, buvęs politinis kalnys.

Prezidentas aiškinosi, kad žymenį davęs ne už sovietinę Misiukonio praeitį, bet kaip buvusiam vidaus reikalų ministrui kritiškai 1990-1991 metais. "Ministeris prisiekė tarnauti nepriklausomai Lietuvai ir priešai ką išlaikė be priekaištų". "Neapaisant pikty grasinimų iš Kremliaus, Misiukonio žinioje visa Vidaus reikalų ministerija ir tūkstančiai ginkluotų LTSR milicininkų perėjo į nepriklausomos Lietuvos policiją", – rašė TBT. "Lietuvos policija saugojo pastatus Raudonosios armijos puolimo metu 1991 m. sausį".

Reikala, rodos, turėtų būti aiškus ir suprantamas kiekvienam, tačiau taip nėra. Peršasi keletas priežasčių. Pirmą, atstaus nepriklausomybę, Raudonosios armijos daliniais tebesant krašte, pirmoji vyriausybė negalėjo jaustis stipri ir lepino visokius sovietmečio disidentus, suteikdama jiems įvairių privilegijų. O sakoma, kad apetitas atsiranda bevalgant: dalis buvusių nuosirdžių kovotojų už krašto laisvę tapo profesionaliais disidentais. Vienus skatino kerštas ir neapykanta buvusiems tikriems ar tariamiems skriaudėjams, kiti iš to siekė materialinės naudos ir garbės. Trečiuoju gali būti ir patologinė apraipsa per dešimtmečius įsisunkusi į samonę. O Misiukonis, gimęs 1939 m., didžiojo pokario genocido laikais buvo dar tik vaikas.

Ironiška, bet, norėdamos rimčiau išbalansuoti Lietuvos gyvenimą pažinti, turi skatinti ne lietuviškus krašto ir išeivijos laikraščius, bet anglų kalba leidžiamus Rygoje ir Taline. TBT Vilniaus biuro vedėjas Rokas M. Tracevskis neseniai visą puslapį paskyrė knygai "The Anti-Soviet Resistance in the Baltic States" aptarti. Knygos autoriai – 6 lietuviai, 3 latviai ir 3 estai istorikai. "Tai pirmą gerai dokumentuota tokia knyga anglų kalba", sako "TBT".

Antras š.m. to paties Tracevskio viso "TBT" puslapio rašinys kalba apie Vilniaus katedroje 1985 m. rastus turtus, pirmą kartą viešai rodomus Vilniuje. Kad krašto spauda mielau spausdina menkavertes skandalingas istorijas, supranta ma. Seksa ir skandalas patraukia skaitytojus. Tačiau išeivijos laikraščių tokį elgesį sunku pamokinti. Ir vėl peršasi mintis, kad išeivija dar vis save tapatina su nuskriaustaisiais: disidentais, Sibiro tremtiniais, partizanais.

"TŽ" kovo 14 nr. pirmame puslapyje Viktoras Alekna iš Vilniaus gal net daugiau piktnasi Kazimieros Prunskienės apdovanojimu, kaip Misiukonio. 1988-1991 m. ji "ne tik stengėsi diriguoti Lietuvos ūkio pertvarkai, bet ir su atsikuriančios Lietuvos trispalve rankoje nuvažiojo pas JAV, Anglijos ir Vakarų Vokietijos vadovus". Kur čia ką pikto padarė atsikūrusios Lietuvos pirmoji premjerė?

Apdovanotųjų tarpe autorius surado ir daugiau "abejotinai nusipelnusių Lietuvai". Tai abiejų didžiųjų dienraščių Vilniuje redaktoriai: "Lietuvos rytas" G. Vainauskas ir "Respublikos" V. Tomkus. Abu tituluojami "milijonieriais". Argi V. Alekna bevelija, kad šie tarybiniai žurnalistai būtų likę su Burokevičiaus grupe? Iš tikrųjų tokia galimybė jiems buvo.

Savaitei baigiantis atėjo paprastai vėluojantys vasario mėn. "Akiračiai". Apie Lietuvos atsi-kūrimo laikotarpį rašo du Amerikos lietuviai, abu pokaryje čia baigę mokslus, abu vėliau profesorė ir aktyviai dalyvavę išeivijos gyvenime. Sociologas-politologas Julius Šmulskštys skiltyje "Iš kairės ir iš dešinės" apžvelgia paskutinį XX š. dešimtmetį, pradedamas 1989 m. gruodžio mėn. LKP (Lietuvos komunistų partijos) suvažiavimu, "kuris nedaug skyrėsi nuo partijų suvažiavimų Vakaruo-se". "Tuo metu LKP buvo trys grupės: pirmoji, didžiausia, buvo už išeijimą (iš Sovietų Sąjungos) ir nepriklausomybę; antroji, kiek mažesnė, linko į išeijimą, bet ne į greitą nepriklausomybės paskelbimą; trečioji, kur kas mažesnė už dvi pirmąsias, agitavo pasilikti SSKP sudėtyje ir, aišku, prieš nepriklausomybę".

Slepiamos turistinės įdomybės

Lietuvoje yra daug lankytinų vietų, įdomybių, meno paminklų, istorinių objektų, bet nėra turistams pritaikytų informacinių lankstinukų lietuvių ir ypač kitomis kalbomis

ALGIMANTAS ZOLUBAS, Vilnius

Atgauta laisvė nuėmė ant-rankius ir pančius nuo mūsų kojų, atrišo akis ir atkimo ausis, tačiau visuomenė nebemoka ja naudotis: rankos gviečiasi svetimo turto, pakyla prieš brolių ar save patį, kojos eina į klystkelius, akys ieško bjaurasties, o ne grožio, nes ausys tebegirdi iš praecities einantį kipšo balso aidą. Taip pasireiškia nesuvokta ir doroviniai principais nepagrįsta laisvė.

Panašiai nutiko su laisvu verslu. Nesuvokta ir moderniais principais negrindžiama laisvė versle taip pat neatneša naudos. Daugelis verslu laiko prekybą, o prekyba tėra viena grandis verslo grandinėje. Verslo sėkmę lemia moderni gamyba, patrauklus gaminių įpakavimas ir reklama, racionalus transportavimas

VYTAUTAS P. ZUBAS, Kanada

Pirmasis sekretorius (A. Brazauskas) buvo antroje grupėje, ir jam teko atlaikyti spaudimą iš Maskvos ir nepriklausomybinių. "Suvažiavime pirmoji ir antroji grupės ėjo iš vien ir dėl to maždaug 80% delegatų pasisakė už partinę ir valstybinę nepriklausomybę". Šmulskštys suvažiavimo metu dėstė atsikūrusiam Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir sekė posėdžius, transliuojamus per radiją ir TV.

Istorikas Alfred Erich Senn apžvelgia iniciatyvinės grupės nario Broniaus Genzelio pernai Vilniuje išleistą knygą "Sąjūdis. Priešistorė ir istorija". Pagal Genzelio atsiminimus, Sąjūdis egzistavo nuo 1988 m. vasaros iki rinkimų į Aukščiausiąją tarybą 1990 m. Sąjūdis išaugo iš "neformalių draugijų", kaip Vilniaus senamiesčio išsaugojimas, kurias intelektualai galėjo kurti perestroikos metu. Vėliau tie patys žmonės sumanė įsteigti iniciatyvinę Sąjūdžio grupę, kurios tikslas buvo išreikšti Lietuvos tautinius interesus. Genzelis teigia, kad, nepaisant sovietinio režimo sąlygų, Lietuvos intelektualai pasiekė labai daug. "Tik tas, kuris nieko pozityvaus nėra nuveikęs, gali silyti nubraukti visą okupacinio laikotarpio Lietuvos kultūrą".

Galima spėti, kad netrukus bus daug kas perversinta, į praeitį pradėta žvelgti blaiviai, bus liautasi ieškoti didvyrių ir kanikinių. "Kai tauta perdėtai rūpinasi savo didvyriais, tai ženklas, kad jos siela sutrikusi ir reikalinga paguodos", rašė pernai Londono "Economist" reporteris, stebėjęs negausų Pilsudskio gerbėjų būrį ir padaręs išvadą, kad lenkai atgavo tautinį pasitikėjimą. Anksčiau ar vėliau atgaus ir lietuviai.

ir prekyba.

Tačiau ir prekiauti nemokama. Nemokame pirkėjo privilegija. Priekyba, o, jei jis pats ateina, prekė slepiama po prekykštaliu. Turiu omeny mūsų turtingą kultūrinę paveldą, kurio deramai nepristatome užsieniui. Čia neparduodami, o tik parodydami galime gauti pajamų, tačiau net nerodydami norime gauti pajamų, laukiame rėmėjų, labdarų iš užsienio, kad padėtų atstatyti, restauruoti kultūros paminklus. Tokio verslo vardas yra elgetystė.

Dera pridurti, kad pagalba užsieniečiams "atrasti" Lietuvą turi didelę reikšmę ne tik kultūriniam bendradarbiavimui, valstybės įvaizdžiui, bet ir visai mūsų ekonomijai. Atvykęs užsienio turistai ar verslininkas aplanko mūsų įžymias vietas, tačiau tik akis pagano, gal kokį atviruką įsigysia, o rašytinės informacijos užsienio kalbomis apie kultūros ir istorijos paminklus negauna.

Būdamas 12 metų 1944 m. iš Lietuvos pasitraukęs ir pirmą kartą 1995 m. čia apsilankęs čikagietis inžinierius Algis Liepinaitis po Lietuvą daug keliavo, domėjosi mūsų istorijos, kultūros paminklais, muziejais, šventovėmis, pilimis, parkais, žavėjosi jais, tačiau visur pasigedo nedidelių, į turistų krepšį telpančių leidinukų apie paveldo objektus ne tik užsienio kalbomis, bet ir lietuvių kalba.

Taurus tautietis savo iniciatyva ir finansine parama išleido septyniomis kalbomis spalvotus lankstinukus su pakankamai informatyviais tekstais ir kokybiškomis iliustracijomis apie jį sužavėjusį Pažaislio ansamblį. Tie lankstinukai jau pasklido po įvairias šalis, o Pažaislio lankytojų pastebimai pagausėjo.

Lietuvoje užsieniečiams lankytinų vietų gausu, tik reikia deramai jas parodyti, nepagailėti investicijų į informacinius leidinukus, nes jos ateityje atsipirks su kaupu. Tuo turėtų pasirūpinti mūsų verslininkai, turistinės organizacijos, Kultūros ministerija, kultūros paveldo objektų administracija.

Lietuvos dienų Romoje metu š.m. kovo 1-4 dienomis kun. ZENONAS SMILGA iš JAV atšventė savo kunigystės 50 metų sukaktį Laterano Babiliterijoje (Krikščionijai), pastatytoje imp. Konstantino. Nuotraukoje – šalia sukaktuvinio (viduryje) vysk. P. BALTAKIS (dešinėje) ir kun. A. J. KONTAUTAS

Nauji lenkinimo planai

Lenkijos politinės minties centras, esantis Krokuvoje, vykdo Lenkijos senato maršalkos Alicijos Gžeskoviak programą (1998-2000 m.) "Lenkijos valstybės lenkams rytuose. Politikos modelio paieškos".

Atkreipkime dėmesį į vienos programos vykdytojos Kristinos Koženiovskos parengtą ir platinamą studiją "Lenkiškos kultūros būseną rytuose". Studiją paskelbė "Psegliond Povsechny". Ji išplatinta per internetą (<http://www.omp.org.pl/korzeniowska.htm>).

Autorė teigia, kad kelis šimtmečius lenkų kultūra buvo patraukli Lietuvoje, Gudijoje, Ukrainoje, ir dėl to įvyko lenkų kalbos ir kultūros ekspansija į lietuvių, gudų ir ukrainiečių etninę erdvę.

K. Koženiovskia teigia, kad lenkiška kultūra buvo priimama savanoriškai, kadangi buvo aukštesniųjų visuomenės sluoksnių ir Bažnyčios atstovaujama, ir dėl savo civilizacinių bruožų. Anot autorės, nuo XV iki XIX amžiaus lenkų kalba ir kultūra buvo priimama savanoriškai dėl jos patrauklumo.

Didžiojoje Lietuvos kuni-gaiškystėje 1697 m. buvo įvesta valstybinė lenkų kalba. Ją jungtinės valstybės seime įvedė Lenkijos karalystės atstovai. DLK vyskupijos buvo pavaldžios Gniezno arkivyskupijai, tiksliau Lenkijos Katalikų Bendrijos provincijai.

Per šventoves ir joms paval-džias mokyklas vyko lenkinimas.

Toliau autorė dėsto, kad po Antrojo pasaulinio karo nagrinėjamoje teritorijoje lenkų kultūrą išstūmė rusišką, išskyrus Lietuvą, kur vyrauja tautinė lietuvių kultūra. Anot autorės, ru-

sų kultūra užėmė tradicinę lenkų kultūros vietą. Tačiau dabar nepriklausomose valstybėse rusų kultūra silpnėja ir pastebima masinės kultūros ir mokslo amerikinizacija. Lenkiškos kultūros reikšmė tuose kraštuose priklauso nuo Lenkijos veiksmų, nuo sėkmingos konkurencijos su rusų kalba ir kultūra.

Kaip antra strategija siūlo-mas lenkų kultūros vaidmuo kaip tarpininkas tarp Vakarų ir Rytų Europos. Siūloma diegti lenkų kultūrą tarp Lietuvos, Gudijos, Ukrainos intelektualų, menininkų ir politikų elito, pirmiausia lenkų kalbą, kad galėtų susipažinti su lenkų kultūra.

Ši autorės vadinama "nauroji polonizacija" turi teikti patrauklius lenkų kultūros pasiekimus Lietuvos, Gudijos, Ukrainos elitui kaip tai buvo per amžius. Tačiau, anot K. Koženiovskos, lenkų tautinė mažuma negali atstovauti lenkų kultūrai kaip konkurentei rusų kultūros.

Paveikiausias būtų aukšto-sios lenkų kultūros skleidimas pvz. per rimtąją muziką, filmus, kai kuriuos visuomeninius ir humanitarinius mokslus.

Lenkų kultūros diegimo pagrindinė sąlyga turinti būti lengvai priimanas lenkų kalbos mokymasis. Reikia išsiaiškinti, kurios Lietuvos, Gudijos ir Ukrainos kultūros sritys yra neišugdytos ir ką ten lenkų kultūra galėtų kompensuoti. Autorė siūlo panaudoti Vakarų specialios ir grožinės literatūros lenkiškus vertimus. Poveikis, nuomones kuriančioms grupėms – tai paveikiausias būdas lenkų kultūrai rytuose sustiprinti – teigiama studijoje.

Evaldas Gečiauskas, "Vilnijos" draugijos vicepirmininkas

Šiauliečiai, laukiame jūsų!

Šiaulių kraštas ir vėl kviečia visus po pasaulį pasklidusius tėvyninaičius.

Šiemet, 2000-aisiais, susitiki-mo birželio 15-ąją, kaip įprasta, Šiaulių dailės galerijoje (Vilniaus 245) ir tris dienas pabūki-me kartu, paskirkime tą laiką ir širdį šilumai penktajam tėvynainių susitikimui pažymėti didžiojo jubiliejaus metais. Iš tikrųjų Šiaulių krašto tėvynainių susibūrimas – nuolat vykstantis procesas, nes nuo pat pirmojo, įvykusio 1992 metais, daugybė tėvynainių, net ir iš tolimiausių šalių skambina, rašo laiškus, o neiškentę ar reikalo vedami ir atvažiuoja. Mus labai džiugina tie ryšiai. Mums labai brangūs ir laukiami visi tėvynainiai, gyvenantys toliausiuose toliuose ir gretimuose kraštuose, Šiaulių krašte gimę ir užaugę ir tie, kurie dar niekada nėra čia buvę, bet norėtų patirti, pamatyti, susipažinti. Todėl prašytume jus, mielieji mūsų tėvynainiai visame pasaulyje, paskatinti atvykti į šių metų susitikimą visus, kas tik pageidautų. Prašytume tik vieno – atsivežti gerų norų draugėn suėjus aptarti kai kuriuos dabarties uždavinius, nuveikti ką nors gero ir naudingo šiam kraštui, t.y. mums visiems.

Penktojo tėvynainių susitiki-mo renginiai prasidės nuo gegužės 1-osios. Numatoma su-

rengti aktorius Laimono No-reikos meno rinkinių parodą, maestro (tėvo ir sūnaus) Son-deckio kocerčius, rašytojų V. Reimerio, S. Lipskio ir kt. kūrybos vakarus, profesoriaus V. Dargužo iš Šveicarijos mokslo darbų pristatymą. Būtų puiku, jeigu užjūriuose ir užsienioose gyvenantys tėvynainiai galėtų atvykti nuo gegužės pradžios ir pabūti Šiaulių krašte ilgiau: pasižvalgytume, kas per 10 metų pasikeitė mums, Lietuvoje, pasaulyje, būtų progų ir galimybių daugiau pabendrauti su Šiaulių visuomene.

Per birželio vidurio dienas paskrajojame po Žemaitiją, pasitarsime kaip pagražinti Kurtu-vėnų šventovę, aplankysime Telšius, Platelių, pavičėsimie aristokratiškame Renavo dvare. Čia bus surengtas koncertas "Dvarų muzika sugrįžta ir sugrąžina". Teks rasti valandą – kitą nukakti į Kryžių kalną ir ten pasitarti, pabandyti išspręsti šios šventovės aplinkos civilizavimo klausimus.

Mieli tėvynainiai! Tikiuosi, kad iš šios trumpos mūsų būsi-mo susitikimo apžvalgėlės su-pratote, kaip esate reikalingi ir brangūs tame krašte, kuris jums brangus ir reikalingas!

Laukiame Jūsų – Šiaulių krašto tėvynainių susitikimo organizacinis komitetas

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

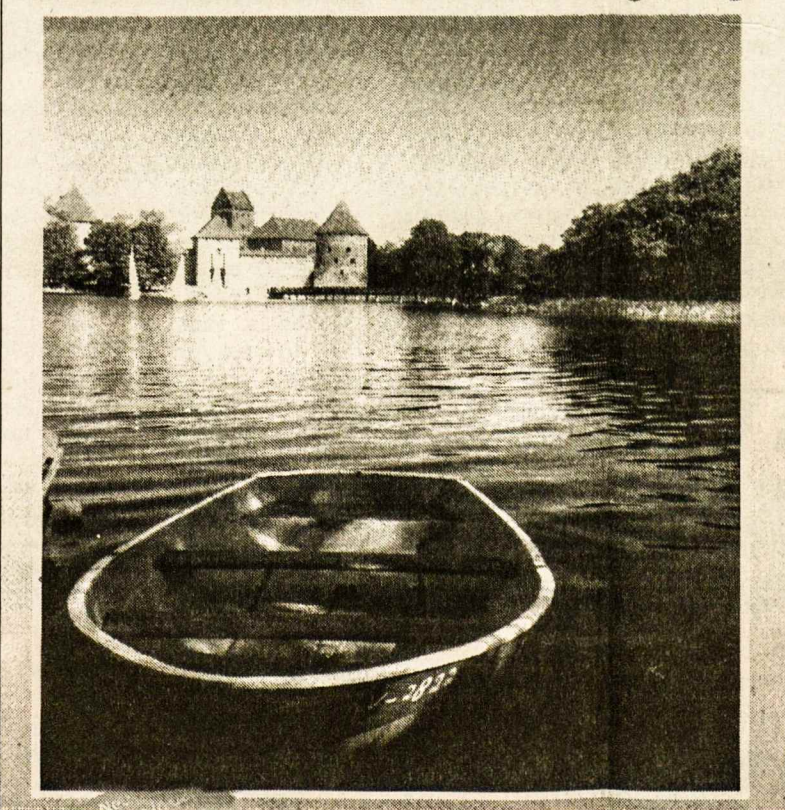
Remkime lietuvių
veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Baltikum 2000

Estland • Lettland • Litauen • Königsberg

Vokietijos turistinių kelionių įstaiga "Schnieder Reisen" išleido labai puošnų informacinį katalogą "Baltikum 2000". Jo viršelyje puošia Trakų vaizdas. Katalogas kviečia šią vasarą aplankyti Estiją, Latviją ir Lietuvą

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NEBUVO INFLACIJOS

Statistikos departamento duomenimis, vasario mėnesį Lietuvoje buvo nulinė infliacija. Dvieji mėnesiai infliacija buvo 1.5%, o metinė, palyginti su 1999 m. vasario mėn. – 0.8%. Didžiausios įtakos vasario kainų rodikliui turėjo 13.2% padidėjusios ryšio kainos bei 0.7% atpigę maisto produktai ir gaivieji gėrimai. Ši prekių grupė sudaro per trečdalį bendrųjų vartojimo išlaidų, skelbia LGTIC.

UNESCO KONFERENCIJA

BNS skelbia (per LGTIC), kad kovo 8 d. Lietuvos vyriausybė sudarė valstybinę komisiją, kuri organizuos tarptautinę UNESCO konferenciją "Civilizacijų dialogas". Konferencija įvyks Vilniuje 2001 metų balandžio pabaigoje. Tiesioginiai Jungtinių Tautų paskelbti civilizacijų dialogo metai, įvairiuose pasaulio kraštuose planuojami JT ir UNESCO remiami renginiai. Komitetui pirminkauja kultūros ministras Arūnas Bėksta. Bendradarbiauti pakviestos Austrijos, Vokietijos, Prancūzijos, Irano, Indijos ir Švedijos UNESCO komisijos.

KROVINIŲ VEŽIMO TVARKA

Lietuvos vyriausybė kovo 8 d. patvirtino pavojingų krovinių vežimo kelias tvarką, vadovaujantis Europos sutartimi (ADR) šiuo klausimu. Kaip praneša BNS (per LGTIC), Lietuvoje pavojingų krovinių importas sudaro apie 51%, eksportas – 41%. Pavojingų krovinių gabenimas krašto viduje sudaro apie 35% visų krovinių kiekio. Liko nenustatyti pavojingų krovinių ir transporto priemonių, vežančių šiuos krovinius, ženklinimo reikalavimai, kontrolės, atsakomybės ir nuobaudų už pažeidimus tvarka.

NEBEVYRAUJA ENERGETIKOJE

Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) ataskaita rodo, kad energijos gaminiui srityje Lietuva užleido pirmąją vietą Prancūzijai. Ignalinos atominė elektrinė 1999 m. pagamino 73.1% visos Lietuvos elektros energijos, stodama į antrą vietą po Prancūzijos, kur atominės jėgainės patenkino 75% elektros energijos poreikio. Iki praėjusių metų Lietuva pagal šį rodiklį buvo pirmąjį, bet nuo 1998 m. elektros energijos dalis, pagaminta Ignalinos AE, sumažėjo daugiau kaip 4%, nuo 77.2%. IAE pernai dažniau dirbo ne visu pajė

gumu dėl sumažėjusio elektros energijos poreikio, o pirmasis reaktorius porą mėnesių buvo išjungtas dėl užtrukusio leidimo gavimo, praneša BNS (LGTIC).

SEKTA GRĮŽO LENKIJON

Gruodžio pabaigoje iš Lietuvos išvykusios vadinamos Visagino sektos (Visagino Jėzaus Kristaus bažnyčia, 1994 m. įregistruota Ignalinos rajone) 109-113 nariai žadėjo vykti į Didžiąją Britaniją, tačiau įstrigo Lenkijoje dėl vizų. Pasiprašė pabėgėlių statuso, bet prašymų vėliau atsisakė ir išplaukė į Švediją. Ten negavo politinio prieglobsčio, jie kovo 8 d. buvo sugrąžinti į Lenkiją. Daugelis sektos narių yra etniniai rusai, praneša BNS (per LGTIC).

GAISRININKAI MOKYSIS LENKIOJE

Kovo 14 d. Vidaus reikalų ministerijoje buvo pasirašyta Lietuvos priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento bei Varšuvos aukštosios priešgaisrinės tarnybos mokyklos bendradarbiavimo sutartis dėl profesinių studijų. Pirmoji tokia sutartis buvo pasirašyta 1994 m. ir pagal ją kasmet į Varšuvos mokyklą priimami priešgaisrinės apsaugos pareigūnai iš Lietuvos. Ją yra baigę 4, dabar mokosi 8 lietuviai. Lietuva ir Lenkija bendradarbiauja gesinant gaisrus, likviduojant avarijas, stichinių nelaimių bei katastrofų padarinius pagal sutartį, pasirašytą 1993 m.

VAIKŲ NUSIKALSTAMUMAS

Lietuvos policija praneša, kad vaikų nusikaltamumas padidėjo praėjusiais metais, palyginti su 1998 m., beveik 2%. Nuo 1995 m. jų padarytų sunkių nusikaltimų skaičius padidėjo 60%. Per penkerius metus beveik trečdaliu padaugėjo nusikaltusių vaikų, dar neturinčių 10 metų, rašo BNS (per LGTIC). Pernai daugiausia nusikaltimų įvykdė moksleiviai, kai anksčiau didesnę pusę nusikaltimų padarydavo neribantys ir nesimokantys nepilnamečiai. Lietuvoje veikia 4 specialieji auklėjimo ir globos namai (Veliučioniai – Vilniaus rajone, Čiobiškio – Širvintų rajone, Gruzdžių – Šiaulių rajone ir Vilniuje), kuriuose gyvena apie 250 berniukų ir 50 mergaičių. Jie yra padarę nesunkius nusikaltimus ir teismo yra atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės. Kiti yra dažnai bausti administracinėmis nuobaudomis, bėgantys iš namų ir valkataujantys.

PRANCŪZIJOS LABDARA

BNS skelbia (LGTIC), kad kovo 14 d. Vilnių pasiekė didžiausia iki šiol Prancūzijos suteikta vaistų siunta. Labdaros vertė yra apie 5 mln. litų, pasiūsta Lietuvai iš organizacijos "Farmacininkai be sienų". Keturiuose sunkvežimiuose atgabenta antibiotikų bei paracetamolio turėtų užtekti visoms Lietuvos gydymo įstaigoms, bet pirmiausia vaistai bus skiriami vaikų ir motinų sveikata besirūpinančioms organizacijoms bei institucijoms. RSJ

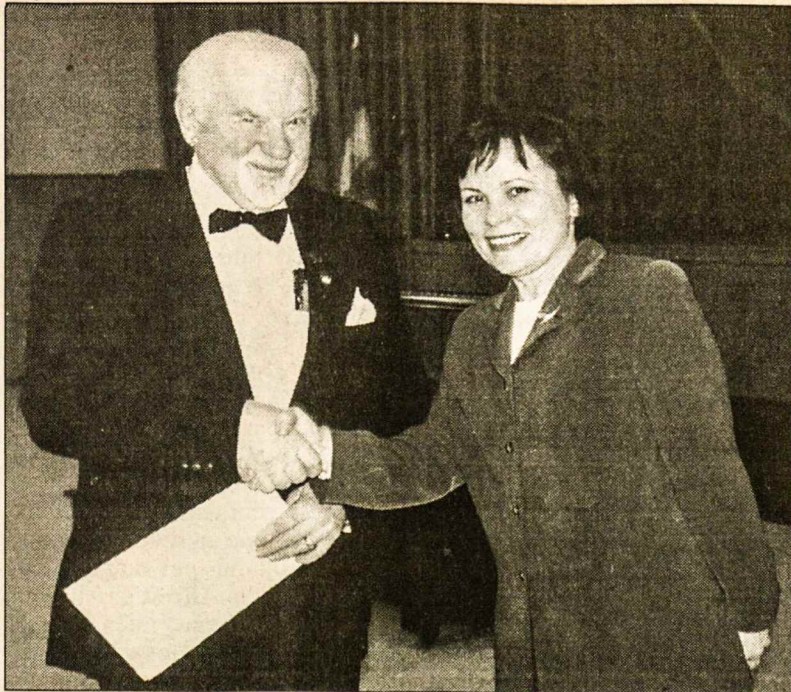
BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai palmami iš namų nemokamai. Perduodame pinigų. Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

Kovo 11-tosios minėjimo Hamiltono Lietuvos seimo narė RASA JUKNEVIČIENĖ perduoda Vytauto Landsbergio sveikinimą Tėvynės sąjungos veikėjui PETRUI ŠIDLAUSKUI š.m. kovo 18 d. Nuotr. V. Stanevičienės

Artėjančios Alzheimerio ligos požymiai

Atminties praradimas, sumišimas ir nesuvokimas padėtyje nėra normalus senėjimo dalis. Jis yra demencijos (silpnų protų) ligos požymiai. Dažniausiai pasitaikanti demencijos forma yra Alzheimerio liga.

Kad ligonio šeimos nariai pažintų ankstyvius ligos požymius, sveikatos apsaugos profesionalai sudarė bendrą ligos požymių sąrašą.

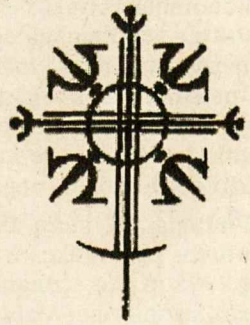
1. *Tik pasireiškęs atminties praradimas, trukdantis darbą su maniai atlikti.* Yra normalu protais užmiršti įgaliotumą, tačiau ar bendradarbio pavarde, bet dažnas užmiršimas ar sumišimas dėl neaiškios priežasties gali būti ženklas, kad kas nors netvarkoj.

2. *Sunkiai atlieka įprastus darbus.* Veiklūs žmonės protais būna išsiblaškę. Pavyzdžiui, užmiršote prieš eidamas miegoti užsukti žadintuvą ar kokią maisto dalį nepateikti į stalą. Bet Alzheimerio ligos sergantys gali išvirti maisto patiekalą ir visai užmiršti ne tik pateikti į stalą, bet ir užmiršti, kad išvėrė.

3. *Sunkumai su kalba.* Kartais kiekvienas turi sunkumų rasti atitinkamą žodį. Bet Alzheimerio ligos sergantys gali visai užmiršti paprastus žodžius ar net pakeičia ir pavartoja netinkamus žodžius, padarydamas sakinių sunkiai ar visai nesuprantamą.

4. *Laiko ir vietos nesuvokimas.* Yra normalu kai kada nesusiminti savaitės dienos ar ką reikia nupirkti parduotuvėje. Bet Alzheimerio ligos sergantys gali paklaidinti savo gyvenamąją gatvę ir nežinoti kur randasi, kaip ten atsirašo ir kaip grįžti namo.

5. *Sunku padaryti sprendimą.* Nepasiminti švarko ar šilto apsiausto vėsią naktį yra nieko nepaprasto. Bet Alzheimerio ligos sergantys asmuo gali rengtis netinkamai ir naktiniais marškiniais apsirengęs gali nueiti į parduotuvę ar karštą dieną užsivilkti kelis švarkus.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

VASARIO 16-TOSIOS ir KOVO 11-SIOS MINĖJIMAS čia įvyko kovo 12 d., 2 v.p.p. "Winston Community" salėje. Susirinkus gausiems dalyviams, po Lietuvos himno vyko programa. Pagrindinis kalbėtojas garbės konsulas Albertos provincijai Antanas Vyšniauskas, Ph.D., P. Eng. savo kalboje išdėstė prisiimtą įsipareigojimą Albertos lietuviams ir Lietuvos valstybei. Pasirodė, kad prieš savaitę Kalgaryje viešėjo Lietuvos verslininkai, atvykę naftos reikalais. Konsulas jiems padėjo, tik dėl laiko stokos svečiams nepavyko susitikti su lietuviu, nors buvo numatyta. Konsulatas gauna daug telefoninių klausimų iš įvairių kraštų ir Lietuvos. Yra užmegzti ir sportiniai ryšiai, ypač krepšinio srityje, su Lietuva, kuri norėtų gauti du geriausius Kalgario ir Kanados jaunimo krepšininkus – Gediminą Vyšniauską ir Gabrielį Kuzmiską, kurie žaistų Lietuvos rinktinėje tarptautinėse varžybose. Konsulas mano, kad neapvils Al-

Hamilton, Ont.

IŠKILMINGAI PAMINĖTA

KOVO 11-TOJ. Mūsų Lietuvos konservatoriai surengė išpūdinę Kovo 11-tosios šventę, kuri Hamiltone įvyko kovo 18, šeštadienį, 3 v.p.p. Jaunimo centre. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas šiemet sutruktė gana daug hamiltoniečių. Renginyje buvo plačiai išgarsintas, o šiemet turėjo ir žymią šventės paskaitininkę dr. Rasą Juknevičienę, aukšto rango valstybininkę, Nepriklausomybės atstatymo akto signatarę, seimo pirmininko pavaduotoją, vadovaujančią svarbiu komitetui, siekiančiam Lietuvai ŠAS-gos (NATO) narystės. Viešnia, viena iš Sąjūdžio pradininkių, Hamiltone kalbėjo, kas jau dabar mūsų naujai atsikūrusio valstybės padaryta ir ko mums dar reikia, užtikrindama, kad sekantysis dešimtmetis Lietuvai bus daug geresnis. Kalbėjo atvirai ir nuosirdžiai, tad publikos buvo palydėta gausiais plojimais. Prieš tai, sekmadienį, AV šventovėje buvo jau paminėta tai dešimtoji Nepriklausomybės sukaktis šv. Mišiomis už tautos kankinius ir klebono kun. J. Liaubos, OFM, tai dienai pritaikytą patriotiniu pamokslu.

Meninė minėjimo programa atliko Aušros Vartų parapijos chorą, vadovaujamą muz. D. Deksnys. Apie 30 dainininkų vienetas su iškilmių apdaru, gražiai išsidėstęs prie scenos, pačiai chorvedei akompanuojant, gražiai padainavo keletą harmonizuotų liaudies dainų ir porą dar ne visiems girdėtų kompozicijų. Dainavo ir vieni vyrai, ir vienos moterys. Beveik visos dainos posminės, melodingos, paliko klausytojams patriotinio susimtumo. Choralis sugebė išlaikyti nuosaikų ir vientisą balsų balansą, nors sopranai neturi sau lygus stiprumo balsų. Čia kažkas panašu į seniau Hamiltone iš Lietuvos koncertavusį chorą "Lielumai" su labai galingais sopranais.

Petras Šidlauskas čia vadovauja Niagaros pusiasalio Tėvynės s-gos Lietuvos konservatorių skyriui. Jis yra liet. pensininkų klubo pirmninkas, dirba dar ir kitose organizacijų valdybose. Jis visur įveda daug darbo. Be jo prisidėjimo beveik neįmanoma čia nė viena rengiama šventė ar minėjimas. K.M.

JAUNIMO CENTRO SALĖJE jau įvesta nauja garsinimo sistema. Parapijiečiai nusikundžia dėl blogos parapijos pastatų išaukštinės tvarkos – sniego valymo, šiukšlių nušalavimo, žolės pjovimo ir kt. Parapijos taryba bandys tai pataisyti. Parapijos taryba yra sumažėjusi. Joje nebedirba: V. Kežinaitis, S. Petkevičienė, J. Deveikis, A. Lukos ir A. Gedrimas. Į tarybą yra pakviesti ir sutiko eiti – A. Venslovas, V. Remesat, K. Zukauskas. Dabar taryboje yra 16 asmenų, buvo daugiau kaip 20. Tarybai reikia daugiau darbuotojų. Laukiam galinčių įsijungti.

A.A. GENOVAITEI MELNY-KAITEI mirus Lietuvoje, reikšdami nuosirdžią užuojautą velionės broliui Gediminui, jos atminimui po \$20 aukojo Kanados lietuvių fondai J. Dovydaitytė ir G. J. Krištolaičiai. J.K.

Calgary, Alberta

bertos lietuvių bei Lietuvos valstybės. Pranešimas sulaukė stiprių plojimų.

Programai vadovavo Marg. Stakėnas su savo drauge, keltiškos kilmės, Chris Fisher-Friesen ir M. Stakėnas dukra Eily Sweny-Stakėnas. Visos trys, pasipuošusios tautiniais drabužiais, kanklių ir arfos muzika sujungdino visus dalyvius savo dainomis. Ir keltiškos, ir lietuviškos dainos rėšosi su Šiaurės ir Baltijos jūra. Dainininkės taip pat įtraukė dalyvius dalyvauti sutartinėse – "Sėjau linelį" ir kt. Programai baigiantis jos susilaukė nuosirdžių plojimų ir rožių. Buvo paskaityta ir iš lietuvių poezijos – skaitė G. Kasparavičius "Trakų pilis" lietuviškai, K. Dubauskas angliškai Fausto Kiršos "The Tiny Kingdom". KLB apylinkės valdybos pirm. Elvyra Krausienė baigiamajame žodyje dar kartą padėkojo asmenims, atlikusiems programą. Loterijai vadovavo K. Dubauskas, vaikučiams padedant. Sale rūpinosi Aldona Condon-Dubauskaitė, maistu ir vaisėmis Julija Vyšniauskienė. Programos pranešėja – Cythia Yaunish. Nario mokesčio rinko ir įėjimą prižiūrėjo Cecilija Kairaitienė ir Petras Devenis. Kętušis Dubauskas

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai \$5 už 10 kg siunčiant nuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruošti per sunkių dėžių.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be maito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIIMU SIUNTINIUS ANTRADIENIAIS IR TREČIADIENIAIS

Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Voyages Poltours Travel (Montrealis) (514) 521-9910

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Daytona Beach, FL, LB apylinkės valdyba sekmadienį, vasario 13 surengė Vasario 16-tosios minėjimą. Mišias Prince of Peace šventovėje už žuvusius laisvės kovotojus aukojo kun. R. Grasso, savo pamokslu išryškindamas lietuvių tautos kelių į nepriklausomybę. Giedojimo choras "Sietynas", vadovaujamas muz. A. Skridulio. Po pamaldų salėje vyko minėjimo programa. Įvadinį žodį tarė naujasis LB apylinkės valdybos pirm. J. Ušackas, naujųjų ateivių atstovas. Į salę buvo įneštos JAV-bių ir Lietuvos vėliavos, sugiedoti abiejų valstybių himnai. Pagrindinę kalbą pasakė pulk. D. Skučas, buvęs Lietuvos apsaugos ministro patarėjas, JAV LB krašto tarybos prezidiumo pirmininkas. Pasak kalbėtojo, dabartiniais Lietuvos politikams trūksta patriotizmo, savieji reikalauja svarbiau už valstybės reikalus. Krašte vyksta didelis susipriešinimas, viltis – naujoje kartoje. Meninėje programoje K. Barūnas skaitė iš B. Brazdžionio kūrybos, o intarpuose choras "Sietynas" atliko patriotines dainas. Pabaigai choras padainavo "Lietuviai esame mes gimę", "Žemė Lietuvos" ir "Lietuva brangi".

Argentina

Argentinos lietuviai Vasario 16-tąją minėjo sekmadienį, vasario 6 Avellanados mieste. Kun. A. Steigvilas, atvykęs iš Rosario, ir kun. A. Lubickas Aušros Vartų šventovėje aukojo Mišias už laisvę žuvusiems kariaus. Giedojimo choras. Lietuvių susivienijimo organizacijos jaunimas, apsirėngęs tautiniais drabužiais, įnešė į šventovę Argentinos ir Lietuvos vėliavas. Sodelyje prie lietuviško kryžiaus padėta gėlių ir pasimelsta už mirusių tautos veikėjų. Lietuvos garbės konsulas A. Rastauskas tarė žodį, išskeldamas Vasario 16-tosios reikšmę. Po šios iškilmės parapijos salėje vyko užkandžiai. Kun. A. Steigvilas paskaitė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus ir žmonos sveikinimą. Choralai padainavo keletą liaudies dainų.

Du Lietuvių susivienijimo ansamblio nariai Federico Mahe ir Cecilia Mussico-Vitkauskaitė išvyko mokyti į Vasario 16-tosios gimnaziją Vokietijoje. Jie nori išmokyti lietuvių kalbos, susipažinti su lietuvių kultūra bei tradicijomis. Atostogų metu ketina apsilankyti Lietuvoje. Federico ir Cecilia priklauso Argentinos lietuvių jaunimo valdybai ("Laikas" 859 - LM nr.).

Australija
Adelaidėje nuo 1983 m. veikia Lietuvių pensininkų klubas, kuriam ilgus metus vadovauja E. Dukas. Šiuo metu klubui priklauso 140 narių. Kaip rašoma "Mūsų pastogės" 2000 m. 1 - 2 nr., tai esanti vienintelė organizacija Adelaidėje, jungianti vyresnio amžiaus tautiečius. Šios vietovės lietuvių pensininkai pasižymi veikla. Per metus surengia 9 būgo lošimus, taip pat nemažai vakaronių su šokiais. Dažnai rengiamos išvykos į gamtą bei ekskursijos į kitas Australijos vietas. Pensininkai negaili aukų lietuviškiems reikalams. Klubu valdyba prieš šventes 1999.XII.9 surengė Kalėdų eglutę, kur galėjo dalyvauti ir nepensininkai. Pagrindinis stalas buvo apkrautas įvairiais valgiais, o salė papuosta Kalėdų eglute. Klubas pirm. E. Dukas pasveikino pobūvio dalyvių, pakviesdamas žodį tarti Australijos lietuvių bendruomenės

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, išsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais – uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki2.50%
santapas.....2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius.....3.75%
180 dienų indėlius.....3.75%
1 m. term. indėlius.....5.00%
2 m. term. indėlius.....5.50%
3 m. term. indėlius.....5.75%
4 m. term. indėlius.....5.85%
5 m. term. indėlius.....6.10%
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%
1 m. ind.....5.35%
2 m. ind.....6.00%
3 m. ind.....6.25%
4 m. ind.....6.35%
5 m. ind.....6.60%

PASKOLAS

Asmeninės nuo.....7.35%
nekl. turto 1 m.....7.55%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaupos
- apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
- 3 ml. dol. ir Kanados valiutos iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
 88 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
 88 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
 88 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Australija kviečia jaunimą ir turistus

Pokalbis su Dešimtojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizatoriais kalėdinių atostogų metu Melburne, Australijoje

**GABLIJA JUOZAPAVIČIŪTĖ-
PETRAUSKIENĖ**

Išėivijoje gyvenantis lietuviškasis jaunimas, kiek prisimenu, visuomet ieškojo gyvo ryšio vienas su kitu. Ieškojo progų sueiti, atnaujinti senas pažintis bei sudaryti naujas. Iš dalies tapome ir dar tebesame tam tikra prasme čigonai – keliaujame po pasaulį, ieškodami to ryšio. Jį radę, jaučiame didžiulį pasitenkinimą, tartum automatišką artumą su kitu lietuviu. Iš dalies ši čigoniška polinkį dabar jau ap-ramina atsivėrusios galimybės laisvoje Lietuvoje, kur nuvykęs gali pasijusti tikrai “namie”.

Vis dėlto, didžioji mūsų dauguma liekame gyventi išeiviais. Už tat bet koks neeilinis renginys, kurio tikslas mus suburti, mus vilioja, vertas mūsų dėmesio ir paramos.

Prieš metus su puse Vilniuje vykusios šokių šventės proga netikėtai susitikome su senu draugu, buvusiu jaunimo kongresų ir jaunimo sąjungos bendražygiu Henriku Antanaičiu iš Australijos. Susėdę “Amatininkuose” prie koldūnų ir giros, atnaujinome pažintį ir pradėjome gilintis į išeivijos lietuviško jaunimo reikalus, ypač Dešimtojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso. Jį rengia Australijos jaunimas, o buvę kongresantai ir bendruomenininkai stengiasi padėti. Sutarėmė, kad mūsų atostogų Australijon proga sueisime vėl Melburne. Taip ir įvyko. Sėdome pokalbiui su to kongreso Australijoje organiza- cinio komiteto nariais – Linu Seikiu, Melisa Savickaitė, Aust- ralijos lietuvių jaunimo sąjun-

gos pirmininke Vida Liuimaite ir patarėju Henriku Antanaičiu. Pokalbis įvyko Antanaičių namuose.

Organizaciniai rūpesčiai

Paklausiau, kaip sekasi or- ganizuoti jau dešimtąjį kongre- są. Linas, Melisa ir Vida sakė kongreso reikalais rūpinasi jau treči metai. Rūpestį kelia, ar to- lima Australija suburs jaunimą ir visuomenę iš įvairių kraštų? Ar Dešimtas pasaulio lietuvių jaunimo kongresas pajėgs kon- kuruoti su turiningais kitais lie- tuviškos išeivijos renginiais, ku- riuose taip pat organizuojami pla- čiu mastu šiais metais? Komite- tu kelia didelį rūpestį ar pavyks į kongresą Australijoje atvežti lietuviško jaunimo iš visų kraštų – Kanados, JAV, Europos, Pie- tu Amerikos, Rytų Europos ir Lietuvos? Kaip sukelti paramą jaunimo atstovams iš tų kraštų, kurie nėra pajėgūs save finan- suoti. Didės finansinės para- mos reikės ieškoti Lietuvos, Ry- tų Europos (Sibiro, Lenkijos, Rusijos, Ukrainos, Gudijos ir kai kuriems P. Amerikos atsto- vams. Šiek tiek finansinės para- mos ieškojo ir Kanados bei JAV jaunimo atstovai. Jų di- džiasias galvosūkis šiuo metu – iš kur gauti paramos tam jauni- mu, kuris važiuoja kaip atsto- vai. Rūpestį kelia ir tai, ar kra- štų Lietuvių jaunimo sąjungos ir lietuvių bendruomenės pakan- kamai darbingai ir aktyviai jau dabar įsijungę į kongreso ruošos darbus. Nors šie trys nuosirdžiai ir atsakingai šiais klausimais be- sirūpinantys jauni žmonės jau- čia šiuos rūpesčius, tačiau tvir- tai įsitikinę, kad kongresas bus atmintinas, ir jame dalyvavę at- stovai, dalyviai bei turistai, grįš namo patenkinti.

Jaunimo ateitis

Visi trys labiausiai susirūpi- nę dėl lietuviško jaunimo išeiv- ijoje ateities. Jie nori, kad lietu- viškasis jaunimas, išsibarstęs po visą pasaulį, nepamirštų kas jie yra, kad pažintų lietuvišką kul- tūrą ir jaustųsi lietuviu savo gyvenamuose kraštuose. Jie pri- pažįsta, kad ne visi grįšime nuo-

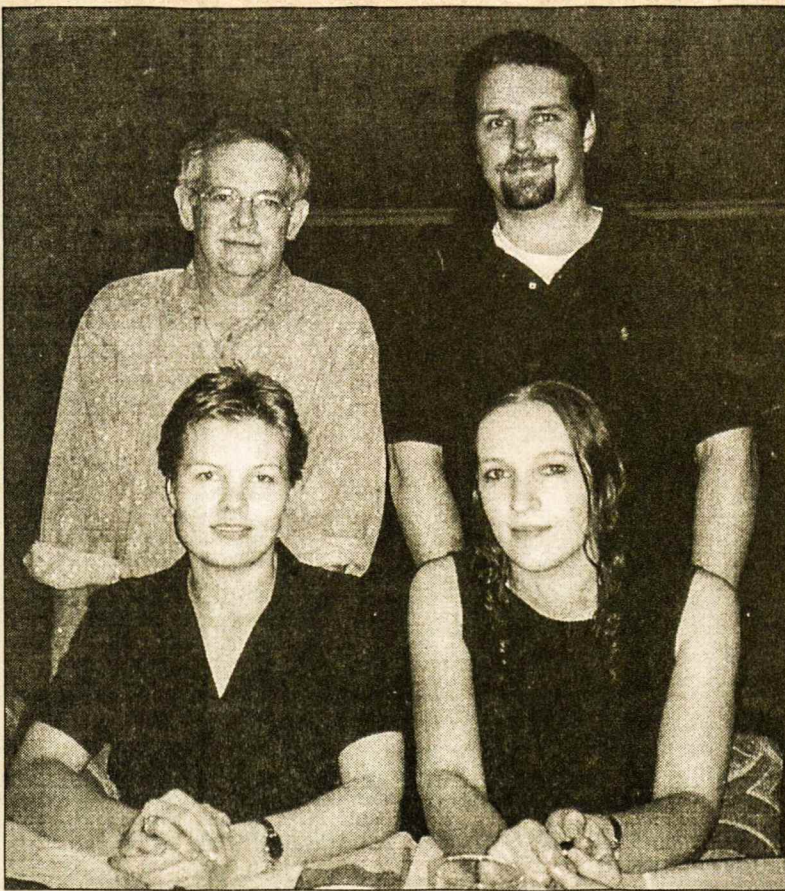
latiniam gyvenimui Lietuvon, supranta, kad atsivėrė naujos galimybės stiprinti lietuviybės iš- laikymą ir išeivijoje. Jie pabrėžė gyvo tarpusavio ryšio svarbą, ypač gyvenant išeivijoje. Orga- nizacinis komitetas siekia, kad šios temos būtų gvildenamos jaunimo kongreso studijų die- nose. Čia kongreso atstovai ieš- kos atsakymų, kaip užtikrinti jaunimo išeivijoje ateitį, sprę- sę galvosūkį, kaip Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungą perorganizuoti į veiklią organizaciją, kuri atlie- pia jaunimo poreikiams? Koks yra ir turėtų būti jaunimo kong- resų vaidmuo ateityje?

Abejingumas bei apatija

“Man labiausiai rūpi, kaip atsispirti išeivijos jaunimo tarpe pradėjusiai reikštis tam tikrai apatijai ir abejingumui lietuvi-ybės išlaikymui savuose kraštuose, kai Lietuva yra laisva. Jauni- mas šiuo metu ieško prasmės bei prasmingos veiklos būdų. Kartais sutinkame asmenis įvai-riuose kraštuose, kurie yra užsi- degę lietuviybės išlaikymu sava- me krašte, bet sunkiai randa pa- ramą bendraamžių tarpe”, sakė Australijos lietuvių jaunimo są- jungos pirmininkė Vida Liu- imaitė. “Kai paskutinį kartą vy- ko kongresas Australijoje, sut- iko me visą eilę puikių žmonių iš įvairių kraštų, su kuriais susi- draugavome. Atrodė visi rūpi- namės tais pačiais klausimais ir pasižadėjome grįžę namo kažką nuostabaus nuveikti. Kur dingo visos tas entuziazmas ir kodėl?”

Svarstylini klausimai

Taigi, sudarant jaunimo kongreso studijų dienų progra- mą, organizacinis komitetas ke- lia šiuos klausimus: 1) Kas esa- me – mūsų lietuviškasis pavel- das ir ko tai iš mūsų reikalauja? 2) Naujų veiklos būdų ieškoji- mas – ką ir kaip veikti jaunimo organizacijoms, kad jos būtų patrauklios ir aktyvios? 3) Kaip glaustis vieni prie kitų palaikant ryšius tarp išeivijoje gyvenančio

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjai Australijoje. Pirmoje eilėje iš kairės: Melisa Savickaitė, Vida Liuimaite; antroje eilėje: Henrikas Antanaitis, Linas Seikis

lietuviško jaunimo – kokie ryšių palaikymo būdai efektyvūs, remtini? 4) Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos ir jaunimo kongresų vaidmuo lietuviškos išeivijos jaunimo gyvenime.

Įvairi programa

Organizatoriai supranta, kad ne visas jaunimas yra linkęs rimtom diskusijom, kad di- džiausia tokio pobūdžio pokal- bių dalis teks kongreso atsto- vams, dalyvaujantiems studijų dienose Namaroo konferencijų centre pusvalandis kelio nuo Sidnio, 2000 m. gruodžio 23 iki 2001 m. sausio 1 d. Kita dalis jaunimo ieškos konkretnių lietuviškos kultūros išraiškų ir lengvesnės programos. Atsto- vams ir šiam jaunimui, kuris no- ri kongrese dalyvauti, rengiama kongreso stovyklos programa. Stovykla vyks Goulburn Valley, Victoria, dvi su puse valandos kelio į šiaurę nuo Melburno. Stovykla prasidės 2001 m. sau- sio 2 ir baigsis sausio 9 d. Joje bus galima šokti tautinius šo- kius, įsijungti į lietuviškų dainų būrelį, išbandyti šavo gabumus

lietuviškoje virtuvėje bei rank- darbiuose. Aišku, vyks ir nor- mali stovyklinė programa su iš- kylomis, sportu, maudymusi. Jaunimo kongreso atstovai ir dalyviai yra jaunimas 18-35 m. amžiaus.

Su plačiąja visuomene

Kadangi Australija yra uni- kalus kraštas savo gamta ir sve- tinga savo žmonėmis, kongreso organizacinis komitetas stengia- si sudominti ir plačiąją visuo- menę – kviečia ją dalyvauti pla- čioje turistinėje programoje. Ji derinama su Australijos lietuvių gyvenime vykstančiomis tradi- cinėmis šventėmis – Lietuvių Die- nomis ir sporto švente. Lietuvių dienų ir sporto šventės organi- zavimo darbai tenka Sidnio lie- tuviams, kur jos ir vyks. Tai su- daro progą turistinei progra- mai, kuri suderins keleivio norą šiek tiek laiko praleisti lankant Australijos įžymybes. Kongreso turistinė programa įjungia pa- grindinius šių švenčių renginius – kongreso atidarymą, bendras

(Nukelta į 9-tą psl.)

Tėviškės žiburiai • 2000.IV.4 • Nr.14 (2613) • psl. 5

Diskriminuojami kitataučiai Lenkijoje

Jiems nepripažįstamos represuotų-nukentėjusių asmenų teisės

Antrajam pasauliniam karui einant į pabaigą ir pirmais po- kario metais Lenkijoje atsidūrė nemaža lietuvių, iki 1939 m. bu- vusių Lenkijos piliečių, taip pat žmonių iš Lietuvos, kurie per penkiasdešimt metų tapo pilna- teisiais Lenkijos piliečiais. Tarp jų yra stalinizmo laikais repre- suotų Tarybų Sąjungoje, ypač daug patekusių į Lenkiją antro- sios repatriacijos metu, sukūru- sių mišrias šeimas tremtyje Sibi- re. Nukentėję žmonės prašo pripažinti jiems represuotų as- menų statusą. Paaikšėjo, kad lietuvių tautybės piliečiams atsi- randa kliūčių. Pateiksiu keletą pavyzdžių.

Pirmas atvejis: vyras ir žmona M., susituokę tremtyje Sibire, į Lenkiją patekę antro- sios repatriacijos metu, į prašy- mus represuotųjų statusui gauti abu gavo neigiamus atsakymus. Paprašius dar kartą, vyrui toks statusas buvo pripažintas, žmo- na jau treči metai laukia atsaky- mo. Yra pagrindo manyti, kad pilietei M. vengiama pripažinti represuoto asmens statusą dėl lietuvių tautybės. Ji kilusi nuo Biržų, iš Vilniaus ištremta stu- dentė, Sibire ištekejusi už M. Jis kilęs iš Lapių valsčiaus prie Kauno, pasirašė esąs lenkas. Pi- lietė M. į siunčiamus paragini- mus gauna vis toki patį atsaky- mą: klausimas sprendžiamas kompiuteriu.

Antras atvejis: iki 1939 m. B. buvęs Lenkijos pilietis, bet Vilniaus krašto lietuvis, veikęs prieš hitlerininkus okupantus ir kovojęs su sovietais pavergėjais. Į prašymą pripažinti jam repre- suoto asmens bei kovos draugo (lenk. kombatant) statusą iš at- tinkamos įstaigos Varšuvoje jau dveji metai negauna jokio atsa- kymo (nepaisant siunčiamų pa- raginimų).

Trečias atvejis: pilietis S., dar vaikystėje buvo ištremtas su tėvais, iki 1939 m. Lenkijos pi- liečiais Vilniaus krašte. Patekęs į Lenkiją per antrąją repatriaci- ją (1956-1959 m.), kreipėsi į

Kovos draugų ir represuotų as- menų reikalų įstaigą (U-rząd d/s Kombatanów i Osób Rep- resjonowanych, Departament Przynania Uprawnień, War- szawa, ul. Wspólna 2/4), prašy- damas pripažinti jam represuo- to asmens teises ir privilegijas. Negauna teigiamo atsakymo, o tik raštus su reikalavimais, pata- rimais ieškoti papildomų trem- ties dokumentų Minske ir Maskvoje. Reikalavimai absur- diški, kadangi jis tremtas iš Lie- tuvos tarybinės respublikos. Liudijančių dokumentų pakan- ka. Čia greičiausiai kitos prie- žastys. Tokios nuomonės yra ir lietuvių bičiuliai lenkai, kartu kovoję, kartu kentėję tremtyje sovietų lageriuose, represuotų asmenų statusą gavę be kliūčių. Kartu besiaikšinant padėtį suži- nota, kad Departamente yra at- skiras sąrašas pareiškėjų, kurių bylos tiriamos ypatingai. Ties pareiškėjo S. pavarde yra pasta- ba: tėvas priklausė lietuvių na- cionalistiniams partizanų sąju- džui.

Kažkas kažkodėl yra linkęs vertinti lietuvių pasipriešinimą sovietams pavergėjams kaip neigiamiausią lietuvių naciona- lizmo pasireiškimą. Tad kuo gi skiriasi laisvos, demokratinės Europos Lenkijos “išminčių” ir “teisiųjų” pažiūros nuo buvusio sovietų stalininio režimo dok- trinų?

Galima prieiti prie išvados, kad represuotų asmenų teisė gauti tokį statusą ir privilegijas tiesiogiai neneigiama, bet ven- giama tai suteikti piliečiams ki- tataučiams, kaip nors susiju- siams su tėvynainių kova prieš stalinizmą ir hitlerizmą.

Kalbant apie šią problemą tenka išgirsti, kad ir kitų tauti- nių mažumų piliečiai turi tą pa- čią: yra rėžiančių, pasipiktinimą keliančių pavyzdžių. Anokia čia paguoda lietuvių tautybės pilie- čiams, bet galgi bendromis pa- stangomis pasiseks įveikti šį ne- normalumą. (“Aušra”, 1998 m. 23 nr.)

Rediscover Lithuania, again and again...

For more information and reservations call your travel agent today.

Canada's trusted experts to Finland, Scandinavia, Baltics and Northern Europe since 1968

Telephone 416 222-0740
Web www.finnair.com

Sereikiškių parke Vilniuje savo medžio dirbinius parduoda praeiviai

Nuotr. R. Puterio

Sukilimas ir laikinoji vyriausybė

Istorinis plačios apimties Algimanto Liekio veikalas

JUOZAS VITĖNAS

“Sukilimo ir Laikinosios vyriausybės veiklos tyrimo problematika savo aktualumo... nėra praradusi ir šiandien. Juo labiau, kad ir šiandien dar nėra įteisintas sukilimo atminimas... o ir sukilėliai nėra sulyginami su kitais kovotojais dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, nėra dar ir vieningos nuomonės tiek dėl sukilimo, tiek dėl jo metu sudarytos Laikinosios vyriausybės... Tad autorius, ir norėdamas išaiškinti kiek kas teisus, užpildyti ankstesnių tyrėjų darbų spragas apie sukilimą ir Laikinąją vyriausybę, ryžosi pateikti geriamųjų skaitytojų dėmesiui šią knygą”, rašo Algimantas Liekis savo knygos “Lietuvos laikinoji vyriausybė (1941.06.22 – 08.05)” pratarinėje ir toliau pažymi, kad jis “stengėsi kiek įmanoma kalbėti pačių dokumentų kalba, nors pateikti jų kopijas dėl daugelio blogos kokybės nebuvo techninių galimybių” (8-9 psl.).

Iš tikro, ši Liekio knyga nėra koks kritiškas sukilimo ir Laikinosios Lietuvos vyriausybės (LLV) įvertinimas, bet daugiau pasakojimas apie tų dienų įvykius, pateikiant dokumentus ar jų ištraukas. Ši pasakojimą jis pradeda trumpu sukilimo nuotauku, karui prasidėjus, pavaizdavimu ir LLV atsišaukimu į tautą 1941 m. birželio 25 d., o po to grįžta prie Lietuvos okupacijos 1940 m. birželio mėn. ir vaizdingai papasakoja apie Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą “spektaklį” su kalbų Liaudies seime ištraukomis.

Tačiau “liaudies seimo” rinkimų išvakarėse prasidėję suėmimai liepos 11 naktį ir išvežimai birželio 14 d. parodė, kas Lietuvos laukia. Prasidėjo antisovietinis sąjūdis. Apie to meto nuotaikas krašte, kurias K. Škirpa patyrė birželio 25 d. apsilankęs Kaune, pateikiama ilga ištrauka iš jo knygos “Sukilimas”. Po to Liekis rašo, kad Škirpa, gavęs pogrindžio įgaliojimus, grįžęs į Berlyną ėmė rengti ginkluoto sukilimo planus ir steigti organizaciją – Lietuvių aktyvistų frontą (LAF). Pateikiamas ilgas R. Skipčio pasakojimas apie LAF steigimo aplinkybes bei eiga ir steigiamojo susirinkimo 1940 m. lapkričio 17 d. protokolais. Po to Liekis pastebi: “Žinoma, dėl tokio ikūrimo, o ypač ‘LAF vyriausiojo vado’ išrinkimo, galima diskutuoti. Tačiau tuo metu kaip tik vyravo tokios tendencijos” (63 psl.).

Sudarius įvairias LAF komisijas, buvo parengtas LAF atsišaukimas. Po jo teksto Liekis pastebi: “Anot paties K. Škirpos, jis atspindėjo LAF'o meto nuotaikas, o teiginy, kad vokiečiai

Mažosios Lietuvos Muizės kapinėse kryžius su lietuvišku įrašu: “Šon ilsis Deweje Anskis Schdagies” Ntr. M. Purvino 1999.IX

kieji nacionalistai yra ‘kovos draugai’ tebuvę tik žodžiai santykiams su Vokietija pašildyti”, nes iš jos buvo tikimasi pagalbos nusikratyti sovietinio jungo (68 psl.).

Po to pateikiama LAF programa ir Lietuvos išlaisvinimo planas (68-83 psl.). Apie juos Liekis taip atsiliepia: “Nepaisant tam laikotarpiui būdingų vadizmo tendencijų”, dokumentai rodo, kad LAF buvo visos lietuvių tautos lūkesčius išreiškianti organizacija, siekianti atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę, pasinaudojus Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karu (83 psl.). Tačiau, anot Liekio, “tvirtinti, kad Birželio sukilimas buvo organizuojamas Berlyne, būtų neteisinga. Ruošimasis sukilimui visu sveriu gulė ant mjr. V. Bulvičiaus ir Vilniaus karinio štabo pečių” (88 psl.). Birželio mėn. vokiečiams areštavus Vilniaus LAF vadovybę, visa sukilimo organizavimo našta teko Kauno LAF padalinii (90 psl.).

Toliau Liekis pateikia ilgą ištrauką apie sukilimo rengimą iš P. Naručio knygos “Tautos sukilimas” ir atsiprašo skaitytojus už tokias ilgas citatas, nes “jokie kiti dokumentai negalėtų geriau atkurti tų mūsų tautai ir valstybei taip reikšmingų dienų, kaip žmogus, pats buvęs tų įvykių ir procesų priežastis ir pasekmė – LAF Kauno štabo vadovas Pilypas Narutis (116 psl.). Liekis pateikia ir K. Ambrozaičio atsiminimus apie sukilimo rengimą ir Leono Prapuolenio pasakojimą “Draugo” korespondentui.

“Apskritai tiek LAF dokumentai, tiek pogrindininkų prisiminimai rodo”, rašo Liekis, “kad sukilimui rengtasi ilgai, rengimesi dalyvavo didžioji lietuvių tautos dalis ir neturėjo jokių kitų tikslų, tik išsivaduoti nuo okupanto grandinių ir atkurti Lietuvos valstybę (120 psl.). Sukilimo eiga pavaizduoti cituojami K. Ambrozaičio atsiminimai ir pateikiamos ilgos ištraukos iš K. Škirpos knygos “Sukilimas” ir iš A. Gražiuono knygos “Lietuva dviejų okupacijų replėse” bei A. Gustaičio atsiminimai.

Sukilėliai, išvadavę Kauną, paskelbė Laikinąją vyriausybę, tačiau vokiečiai jos nepripažino ir, anot Liekio, nuo pirmos dienos siekė ją paversti savo tarnaitę – “patikėtinių taryba”. Ją sudaryti buvo prikalbėję gen. S. Raštikį, LLV narį, bet jis, atvykęs į Kauną, atsisakė. Pateikęs apie tai Raštikio atsiminimus, Liekis rašo: “Nei archyvuose, nei literatūros šaltiniuose nepasisekė aptikti, nei iš gyvų vyriausybės narių... išgirsti, kad Laikinoji vyriausybė glaudžiai bendravo su okupantais” (169 psl.).

Vokiečių siekius Liekis atskleidžia paminėdamas Rytų srities ministro A. Rosenbergo straipsnį “Ostland” žurnale 1942 m., kur jis rašė, kad tokios valstybės kaip Lietuva – tai tikras nesuipratimas. Jis taip pat cituoja minėtą Gražiuono knygą apie vokiečių kolonizacijos planą, pagal kurį Baltijos valstybės turėjo būti visiškai “umgevolkt”. Po to Liekis klausia: “Ar žinojo hitlerinės Vokietijos politika, sakysim, K. Škirpa?”, ir jis pats atsako: “Sprendžiant iš jo slaptaidu perduodamos informacijos sukilėliams į Lietuvą, iš jo paties archyvo, atrodo, kad ne. Jis tikėjo, kad Vokietija pripažins Lietuvos nepriklausomybę. Iš pradžių nesuvokė tikrųjų nacių tikslų ir daugelis sukilimo vadovų bei Laikinosios vyriausybės narių... Tad daugeliui jų tai, kad... buvo įvesta civilinė

vokiečių valdžia, buvo skaudus smūgis (300 psl.).

Tačiau vokiečiai, nors ir įvedė savo civilinę valdžią, nesiryzo tuojau nušalinti LLV, siūlė jai tapti jos tarėjais. Raštikiui nesutikus, generaliniu tarėju buvo paskirtas gen. J. Kubiliūnas ir sudaryta tarėjų taryba. Tokiu būdu, rašo Liekis, “vokiečiams Lietuvos laikinajai vyriausybei sudarius nebeįmanomas veiklai sąlygas, nieko kito nebeliko, kaip sustabdyti savo veiklą, kad tuo įrodžius, jog Lietuva vėl okupuota” (303 psl.). Todėl LLV 1941 m. rugpjūčio 5 d. įteikė Rentelnui “Memorandumą apie teisingą Lietuvos būklę ir faktinius santykius bolševikų okupacijai Lietuvoje pasibaigus”, kurį pasirašė visi LLV nariai (303-7 psl.). Po jo tekstu Liekis pastebi: “Nors memorandume ir yra pataikavimo duoklė naciams, Hitleriui, bet iš tikrųjų – tai protestas Vokietijai dėl to, kad ji okupavo Lietuvą ir nepripažįsta jos nepriklausomybės” (307 psl.).

Rentelnas atvykęs LLV nariams paskaitė pareiškimą, kad jis perėmė “civilinę valdžią buvusios laisvos Lietuvos valstybės kaip generalinis komisaras Kaune... (kad) galutinį šio krašto santykių sutvarkymą Fuehreris pasilikio po karo pabaigos” (308 psl.).

Po šio Rentelno pareiškimo LLV tą pačią dieną susirinko paskutinio posėdžio, kurio protokola pateikęs Liekis rašo: LLV juo “vėl paryškino, kad ji yra priversta sustabdyti savo darbą prieš savo pačios valią (316 psl.).

Kilus žmonių pasipiktinimui dėl LLV veiklos sustabdymo, LAF, kuris dar veikė viešai, 1941 m. rugsėjo 20 d. per feldkomendantūrą pasiuntė Hitleriui ir feldmarš. Brauchitschui adresuotą memorandumą “Apie Lietuvos būklę vokiečių civilinei valdžiai Lietuvoje pradėjus veikti”, kurį pasirašė LAF vadovybė – 29 asmenys (317-323 psl.). Anot Liekio, memorandume buvo skundžiamasi, kad vokiečių civilinė valdžia galutinai paneigė Lietuvos nepriklausomybę.

Vokiečių atsakymas buvo greitas: sekancija dieną LAF palėpos buvo užimtos, LAF įgaliotinis L. Prapuolenis išsiųstas į Dachau koncentracijos lagerį, tardyti kiti memorandumą pasirašę ir po to LAF uždraustas. Bet jis nepakluso: perėjo į pogrindį, pasivadindamas Lietuvių frontu (326 psl.). Susikūrus daugiau rezistencinių organizacijų, 1943 m. lapkričio mėn. buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas (VLIK), perėmęs LLV siekį – atkurti Lietuvos nepriklausomybę.

LLV greit netapo istorija. Po karo LLV nariai ėmė svarstyti LLV kaip okupuotos Lietuvos vyriausybės užsieny klausimą. Čia labiausiai pasireiškė K. Škirpa, siekdamas ją “atveiksminti”. Knygoje pateikiami tokių pasitarimų protokolai ir susirašinėjimas (336-388 psl.).

Savo knygą Liekis baigia “Baigiamaisiais priminimais”, tarsi jos apžvalga, paryškindamas kai kurias mintis. “Sukilimas prieš bolševikus aprėpė visą kraštą”, rašo jisai. “Tai buvo vienas masiškiausių sukilimų, kaip ir dalyvavimas LAF, per visą lietuvių tautos ir valstybės istoriją, jam galbūt prilygo tik 1988-1990 m. Atgimimo sąjūdis... Birželio sukilimas buvo visos lietuvių tautos didvyriškumo pasireiškimo aktas, parodęs

Nuotyčiai Amerikos laivyne

Pasakoja jame tarnavęs kapitonas ALFONSAS URBELIS. Grėsminga kelionė su laivų vilkštine iš Niujorko į Murmanską, kur netikėtai susidūrė su dviem lietuvaitėm, tarnaujančiom sovietų saugume

B. STUNDŽIA, Torontas

Sėdžiu savo draugo jūrininko Alfonso Urbelio kambaryje. Sienos nukabintos įvairių laivų, daugiausia burlaivių, paveikslais. Stebiu įvairius vėlukus, tarp kurių matėsi ir jo buvusių jachtų. Įdomiai atrodo Kinijoje padirbtą puošnį jūrininko dėžę.

Kaip dažnai būna susitikus su senais pažįstamais, kalba nukrypo į jaunystės dienas, praeities įvykius ir karo laikotarpį. Čia Alfonsą paklausiau ar teko plaukti laivų, puolančių povandeniniams laivams.

Gera, papasakosiu apie vieną kelionę į šiaurę, pradėjo kpt. A. Urbelis. Tai buvo 1942 m. birželio 9 d., kai mūsų “Liberty” klasės laivą “James Monroe” pasiuntė į Niujorko uosto laivų statyklą. Tenai laivo raga, žemiau vandens linijos, apkaustė plieno lakštais. Pasiteiravus kam tas daroma, atsakymo nesulaukėme. Iš doko teko nuplaukti į Brooklyn’e esančius kariuomenės sandėlius, kur laivas buvo pakrautas karo reikmenimis. Iš Niujorko patraukėme į Kanados Nova Scotia provincijos sostinę Halifax’ą kur užsiunkaravę laukėme visą savaitę, kolie susidarė laivų vilkstinė, kuri lydima Kanados ir JAV karo laivų, turėjo plaukti per Šiaurės Atlantą.

Parama sovietams

Be sąjungininkų paramos Stalino raudonoji armija nebūtų pajėgusi nustumti vokiečių karių į Berlyną ir įsiveržti į Vokietijos gilumą. Nuo 1941 iki 1945 m. vien tik JAV pristatė Raudonajai armijai 2000 garvežių, 11,000 vagonų, 3 milijonus tonų benzino, 540 milijonų tonų riedmenų, 51,000 džipų, 375,000 sunkvežimių, 15,000 lėktuvų, 7,000 tankų, 350,000 tonų sprogmenų, 15 milijonų porų batų, įvairios aprangos ir daug laivų. Vėliau enkadivistai, maitindamiesi amerikietiškais konservais, panautojo dalį tų sunkvežimių tremdami lietuvius į Sibirą. Kelių tautų laivai gabeno karines medžiagas į Šiaurės Rusijos uostus, o tas laivų vilkstines puldinėjo vokiečių nardlaiviai, kautynių laivai ir lėktuvai.

Puldinėjant nardlaiviai

Birželio 27 d. vilkstinė išplaukė iš Halifax’o šiauriniu keliu pro Grendlandiją ir Islandiją į rytus. Praplaukus Islandiją vilkstinė užpuolė vokiečių nardlaivius. Bene tuo laiku, pagal didadmirolą Dönitz įsakymą, vokiečių nardlaiviai vilkstines puldavo ne pavieniui, bet sudarydami didesnę junginį, vadinaimą “vilkų ruja”.

Priešais mus plaukiantį laivą kluodė tarpdė. Nuo sprogių išliko aukštyn. Mat tasai laivas gabeno šaudmenis. Atrodė, kad iš igulos gyvų neliko. Ir į mūsų laivą, jei būtume plaukę tuo pačiu karu, būtų pataikę. Valdymo tiltelyje gavome įspėjimą – torpeda artinasi iš “Zalio 3”. Kapitonas įsakė “dešinėn 20°”.

Ginti nuo nardlaivių vilkstinę atskrido britų tolimojo skridimo bombonešis, bet vieno laivo pabūklą tarnybai pasirodė, kad tai vokiečių lėktuvas ir ji numušė. Bombonešis dar spėjo pasukti šoną nuo vilkstinės ir įkrito į jūrą. Deja, nepavyko nė vieno iš igulos išgelbėti.

Vokiečių-rusų karo pradžioje karines medžiagas iš savo ribotų išteklų gabeno anglų laivai. Anglai patyrė per visą karą nemažai nuostolių, nes žuvo Šiaurės Atlante tūkstančiai jų jūreivių.

Vilkstinei plaukiant palei Norvegijos šiaurinius pakraščius reikėjo saugotis nuo fiorduose pasislėpusių vokiečių kautynių laivų ir taip pat gintis nuo aviacijos puolimų. Ten mus vėl puolė nardlaiviai ir lėktuvai.

jus valią atgauti valstybės nepriklausomybę” (394 psl.).

Algimantas Liekis, LIETUVOS LAIKINOJI VYRIAUSYBĖ (1941.06 – 08.05). Monografija. Teštinis leidinys, 5 knyga. Redagavo ir korektūrą skaitė Z. Kutraitė ir N. Prancūnienė, Pj. “Lietuvos mokslo” leidinys. Vilnius 1999 m., 429 psl.

Mūsų nuostoliai buvo nemaži, nes kolei pasiekė Murmanską pusė vilkstinės buvo sunaikinta.

Laivams skęstant

Skaudu buvo stebėti skęstančius laivus ir bandančius išsilaikyti lediniame vandenyje jūreivius. Mačiau netoliese skęstantį laivą, kurio ragas buvo aukštai iš vandens iškilęs ir iš paragės per bortlangį bandantį išlysti jūreivį. Bet turbūt jis nuskenkdo, nes neturėjo gelbėjimo liemenės; skęstančio laivo sudaręs sūkuryje įtraukė. Dažnai iš vandens išgriebtieji, ypač iš tanklaivių, būdavo alyvuoti, reikėdavo daug šilto vandens jiems apiplauti ir sušildyti. Kartais, trūkstant laive visures šlapies paliktus ant denio perpūsdavo šalės vėjas, jie neatlaikydavo ir mirdavo. Žiemės metu laivybą sunkino laivų apledėjimas. Radas dar buvo netobulas ir navigacijoje nenaudojamas, todėl kelių dešimties laivų vilkstinėje arktikos naktimis, su užgesintomis šviesomis, galėjo laivai susidurti.

Murmanske

Ir Murmanske nebuvo saugu, nes smingamieji vokiečių bombonešiai bombarduodavo uostą ir įvairiose vietose prisiršusius laivus. Atplaukus, raudonarmiečiai saugojo krantines ir laivus nuo vagių. Kartą vieno laivo igulai teko šaudant įspėti darbininkų būrelį, kurie po bombos pramušė laivo angą nešė vogtą maistą ir kitus reikmenis. Rytąus dieną atvyko komisaras su būriu vaikų ir tvirtino, kad angliai vaikus apšaudė. Tokių provokacijų ir daugiau pasitaikė.

Sekancią dieną kartu su savo draugu Aliu nutarėme eiti į miestą pasidaryti. Visur stovėjo sargybiniai ir įtardavo kiekvieną, kuris nebuvo rusas. Nuolatini reikalavimas dokumentų ir abejojimas dėl jų tikrumo pykino jūreivius, kurie dėl to lyg ir nesijautė sąjungininkais. Įdomu, kad tenai pabuvoje prijaučiantieji komunistai daugiau juo nebesižavėjo.

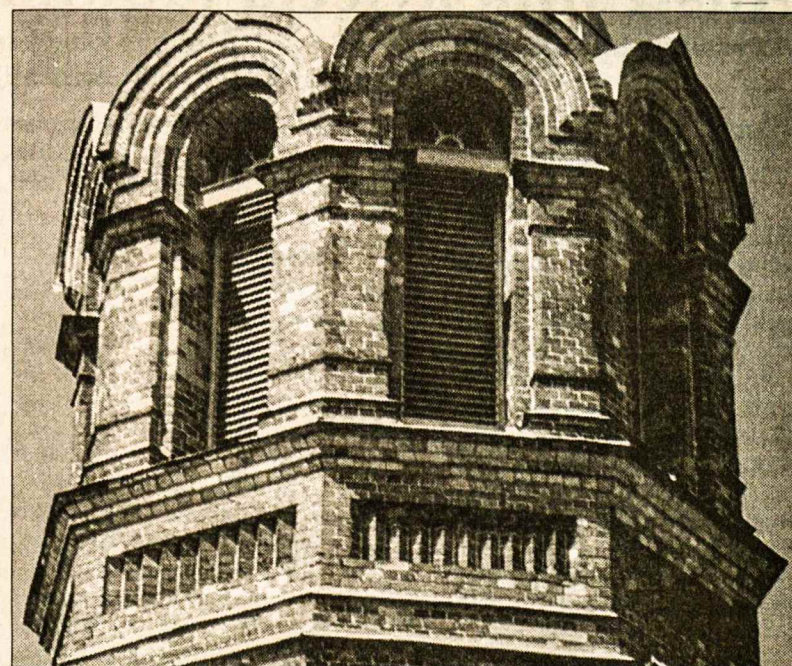
Kai tik pro vartus išėjome, pastebėjome, kad jau mus seka KGB. Pasiekę troleibusą, kai tas prie postūko sulėtėjo, greitai išokome ir mus sekusių palikome žiopsot. Pasivaikščioję mieste grįžome į laivą. Kitą dieną abu nuėjome į tarptautinį jūreivių klubą, kurį sovietų valdžia įsteigė nenorėdama, kad jūreiviai eitų į miestą. Mums prie stalo gurgšnojant, prisistatė dvi merginos. Mes joms taip pat užsakėme gerimą. Kadangi jos vos kalbėjo angliškai, mes tarp savęs kalbėjome lietuviškai. Norėdamas merginoms įsisteiti, mano draugas padovanojo joms šilkinės kojines, kurios ten už aukšą brangesnės. Mūsų nuostabai jos irgi prašėko lietuviškai, ir mus įspėjo nieko nekalbėti apie politiką ir kad jos KGB ipareigos stebėti užsienio jūreivius ir pranešti apie pasikabėjimus.

Užtruko dešimt dienų, kol laivas buvo iškrautas ir su naujai sudaryta vilkštine palikome Murmanską. Išplaukėme naktį ir vėl praplaukė pro Islandiją, po 15 jūroje praleistų dienų, sustojame naujai Brooklyn’o sandėlių naujai važtai.

Tai viena iš kelionių per Antrąjį pasaulinį karą. Vėliau teko gabenti krovinius per Korėjos ir Vietnamo karus, plūduriuoti Atlanto ir Ramiajame vandenyne.

Lietuvos pakrančių policijos būstasKlaipėdoje

Nuotr. R. Puterio

Šiaulių Sv. Jurgio šventovės bokšto architektūrinė detalė, atnaujinta po 1976 metų gaisro

Nuotr. K. Dubausko

Miesto parke

Vieni poilsiauja, kiti medelius laužo, suolus teploja. Tarp jų matyti ir kelios mamytės su savo mažyiais, girkšnojantios “skaidriąją”...

BIRUTĖ PAPEČKIENĖ, Marijampolė

Dabar mes gyvename ten, kur mus atvedė gyvenimo keliai, keletai vingiuoti. Gyvename mieste. Savo miestą mes taip pat labai mylime. Čia prabėgo jau tiek daug mūsų gyvenimo metų. Labai džiaugiamės, kad miestas plečiasi ir gražėja. Vis daugėja širdžiai ir akiai mielų kampelių, kur norisi pastovėti, pasigrožėti, pakvėpuoti, ir tekančią vandenį pasižiūrėti, augančiu jaunu medeliu pasidžiaugti.

Bet kiek čia tų medelių beužauga?! Kiekvieną rytą tai vienur, tai kitur po nakties gali pamatyti nulaužtą jauną medelį ir jau ne visai jauną, labai gražiai išaugusį. Stovi jie prie takų nusukiotomis, aplaužytomis šakomis, nulaužta viršūne, besiremiančia į žalią vėją, juoda žemėlę ar pilką šaligatvį. Suskausta tada širdį, ir niekaip negali suprasti, kas tas žmogus, kuris išdrįso šitaip pasielgti. Juk medis – ne priešaš, kuris kelią staugi pastoja ar apiplėšti bandė, ar pasipriešino. Jis – ne tas draugas, kuris gal žodį šiuksčius pasakė, gal ne taip nusišypojo. Medelis – nebylus gamtos kūrinys. O šis reiškinys ypač dažnas pavasarį. Skaudu...

Štai šito nulaužto medelio nebylė kancija dar labiau, dar ryškiau pabrėžia to, pro šalį praėjusio, žmogaus pilkos dvasios savybes. Bet ką galima kalbėti apie panašius žmonių dvasių? Tikriausiai šita asmenybė panašiai pasielgti ir su žmogumi, sutiktu kelyje netinkamu laiku ar netinkamoje vietoje. Kas žino, kokioje šeimoje, kokioje aplinkoje šis žmogus užaugo ir “išsiauklėjo”.

Ateikite į mūsų miesto centrą iš rytų pusės. Iš čia galėsite pasukti dešinėn, kairėn ir nueiti tiesiai per J. Basanavičiaus aikštę pro baltus savivaldybės rūmus. Nusileidę laipteliais žemyn, atsidursite nedideliame slėnyje (“Pociejios” slėnyje). Per šį slėnį veda lygus platus takas, per jį teka siauras Javonio upelis, su betono plokštėmis iškeltais krantais.

Ši vieta dažnai patraukia daug miestelėnų. Deja, kai kas čia ateina turėdamas visai kitų tikslų: kas nulaužti medelio, kas ištepti suolą ar statulą.

Užsuka į slėnį ir jaunos mamytės su mažyliu vežimėliais. Tie mažyliai dar per maži gėrėtis gamtos kerais. Jie ramiai miega. Tada mamytės įsitaisto patogiai šio mažičio parko suolelyje ir ilsiis ramiai sau pasiņnekučiuodamos, pasidžiaugdamos, pasitardamos ar pasiguosdamos.

Bet būna ir kitokių mamųčių. Jos sėdi. Laikas bėga, o dūmelis rūksta, kylo... Bet kuo gi jos dar užimtos? Tarp jų ant suolelio žiba butelis “skaidriosios”. Jis eina iš rankų į rankas. Jis pakeliamas ir vėl pastatomas. Vienas iš mažylių jau praversta, nes mamytės jau ne taip tyliai “bendrauja”. O tabako dūmai vis “skaidrina” orą aplinkui.

Tuo gražiu taku pro šalį lėtai eina pagyvenusios moteris. Ją, tarytum iš sapno, pažadina to mažilio verksmas. Moteris dar labiau sulėtina žingsnius ir laukia. Laukia, gal pakils mamytė ir prieis prie mažilio. Juk kiekviena mamytė lengvai atpažįsta savąjį mažylį, jam verkiant. Bet... Vaikelis verkia vis garsiau. Tada neiškentusi moteris prabyla: “Mamytės! Kurios vaikelis šičia verkia? Priekite!”

– Matai! Vėl užsikabino! Dar viena panoro, kad ir jai veltui įplūtim! O tu, k...!, ko tau reikia? Ar nepridėsi?!

O, siaube! Ką mes galėtume pasakyti panašioms mamytėms? Kas tavęs klausysis, jeigu ką sakysi? Ką galvoti ir kaip jaustis, kai šitaip maitai ir girdi? Kas laukia tų mažylių dar šandien vakare? Iki vakaro tos mamytės gali dar labiau “apsunkinti”. Kas laukia panašių vaikelių rytą? Kokia bus jų vaikystė, kai jie šiek tiek paugės? Ką jie dar girdės ir ką matys? Kas gali žinoti? Gal jie sukaups, surinks savyje tik tuos retus, retus gėrio grūdėlius. O gal suakmenės jų širdelės, dar nespėjus jiems suaugti? Gal jie netolimoje ateityje laužys medelius skveruose, gatvėse, prie takų, po kaimynų langais tryps bedygstančias, dar nepražydusias, pavasario gėles?

Gal kažkuris iš jų taps puičiu, doru žmogumi, panorusi pakeisti ne vien savo vaikų vaikystę. Darys viską, kad panašių vaikų vis mažėtų. Dieve, jam padėk!

Tėveli!

Vedeisi mane tu per pievą, Kur žaidė spalvoti drugiai. Vedeisi mane tu kasdienai, Kada noko laukuose rugiai.

Tu mokei pažinti drugelį Iš jo nuostabiasiu spalvų Ir mokei pažinti paukštelį Iš jo skambiausių dainų.

Pamokei ir knygą skaityti, Skačiuoti didžiausius skaičius. Tu mokei silpnesnį apginti, Paglostyti tavo pečius.

Tad ačiū, Tėveli, už viską: Už rūpestį ačiū, Brangus, Už tai, kad myliu šį pasaulį, Kad žinau, kam gyvena žmogus.

Lietuvos pakrančių policijos būstasKlaipėdoje

Nuotr. R. Puterio

Solistas, pamėgęs išeivių kūrybą

EGIDIJUS MAŽINTAS

Lietuvos valstybinio operos ir baleto teatro solistas Vytautas Kurnickas jau dešimt metų kai rengia išeivijos muzikos ir poezijos vakarus Lietuvoje.

Viskas prasidėjo pažintimis su išeiviais koncertinių kelionių metu JAV, Prancūzijoje, Vokietijoje, Australijoje. Šis Panevėžio rajono Upytės ir Bistrampolio kaimų apylinkėse išaugęs dainininkas susidomėjo išeivijos poetais ir kompozitoriais. Ryšiams užsižmegz pastarieji ėmė jam siųsti savo kūrinius. Solistas laisvalaikiais kūrė poetų eilėms muziką, mokėsi naujų išeivijoje sukurtų dainų, pradėjo rengti kūrybinius vakarus, įrašinėjo išeivijos menininkų kūrybą radijo įrašų studijose. Geriausiai pavykę kūriniai išleisti kasetėse, pvz. „Amerikos lietuvių dainos ir romansai“ ar „Tėviškės beržynai“. Sol. V. Kurnickas savo naujose programose įamžino beveik viską, kas jį pasiekė iš užsienyje gyvenančių menininkų.

Įrašų aruodai

Muzikologas Arvydas Ka-raška, supažindindamas visuomenę su V. Kurnicko naujų dainų rinkiniu „Namai“, sakė: „Nemažai dainininko įrašų kasetėse bei kompaktiniuose diskuose padaryta Lietuvoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, JAV-bėse. Lietuvių išeivijos kompozitoriai Giedra Nasvytė-Gudauskienė ir Juozas Stankūnas išleido savo autorinius albumus, kuriuose nemažai vokalinį kūrinių atliko V. Kurnickas“. Į Lietuvos radijo įrašų fondų aruodus pateko apie 220 V. Kurnicko įdainavimų. Tai J. Štarkos, S. Gailevičiaus, J. Bertulio, Vl. Jakubėno, P. Matakūno, A. Mikulskio, A. Aleksio, V. Sarpaliaus, S. Černienės, V. Jančio, J. Kačinsko, V. Bacevičiaus, B. Budriūno kūriniai, kuriuos klauso Lietuvos radijo klausytojai. Savitraštis „Literatūra ir menas“ (1999.XII.18), supažindindamas su Australijoje gyvenančio poeto Juozo Almio Jūragio kūryba, išskiria dainų autorių ir atlikėją, J. A. Jūragio kūrybos populiariaintoją V.

Kurnicką ir pianistę I. Čiuri-laite.

Ar savų neužtenka?

Sol. Vytautas Kurnickas Lietuvos muzikos akademiją, solinio dainavimo klasę baigė 1984 m. Buvo jau tada pamėgęs lietuvių kompozitorių – St. Šimkaus, J. Tallat-Kelpšos, B. Dvariono, J. Gruodžio vokaličius kūrinius. Nėra abejonės, kad tai vedė jį susidomėti ir išeivijos kompozitorių darbais, kurie sovietmečiu Lietuvoje buvo slepiami ir ignoruojami. Tačiau jaunas dainininkas nepalūžo tvirtai siekdamas ištripyti ribą tarp savų ir anų, nors dėl to ir priekaištų buvo susilaukęs, girdi, ar savų neužtenka, kad reikią dainuoti svetimų kompozitorių kūrybą. Būdamas vienas ryškiausių Lietuvos tenorų, dainuodamas pagrindines partijas Klaipėdos muzikiniame teatre ir vėliau Vilniaus operos teatre, nenumetė pomėgio tapyti, rašyti eiles, kurti romantines dainas. Jam visada gerai sekėsi laviruoti tarp sudėtingų dramatiinių operos vaidmenų ir lyrinių. Šiandien V. Kurnicko vokalinės kamerinės programose galima išgirsti nemažai išeivijos poetų – P. Lemberto, J. Aisčio, B. Brazdžionio, J. Švabaitės, H. Nagio, L. Šimkutės ir kt. Ruošiamasi išleisti naujų V. Kurnicko dainų rinkinį, kurio tekstams panaudoti išeivijos poetų kūriniai.

Lietuvos NOBT tenoras VYTAUTAS KURNICKAS komp. D. Verdžio op. „Aida“ Radamesas

“Kiškučio vardinės”- trečioji laida

Vaikų rašytojas Stasys Džiugas yra gerai pažįstamas iš išleistų knygucių: eilėraščių rinkinio “Kiškučio vardinės”, pasakos “Keturi valdovai” ir eiluo-tos pasakos “Neklauzados”. Jo eilėraščiai buvo spausdinami li-tuanistinių mokyklų vadovėliuose, “Eglutė”, deklamuojami įvairiomis progomis, panaudojami stovyklose. Knygutė “Kiš-kučio vardinės” turėjo didelį pasisekimą. Ji buvo išspausdinta 1953 m. ir 1976 m. Čikagoje, o III-ji pataisyta laida – 1999 m. Lietuvoje. Jos leidimą rėmė Lietuvių fondas JAV, išleido “Naujasis amžius” Kaune.

Knygutė minkštais virše-liais, 56 psl., 36 eilėraščiai. Jie suskirstyti į dvi dalis: “Tėviškė-lė” ir “Svetimųjų žemė”. I-je daly vyrauja grožis ir meilė gim-tojo krašto, II-je – ilgesys, troš-kinimas sugrįžti į jį. Naujoje lai-doje, palyginus su I-ja, idėtas tik vienas naujas eilėraštis “Gimtinės žiburėliai” (vietoj eilėraščio “Malda”).

*Toli toli už marių,
Už girių ir kalnų,
Tėvų žeme gimtąja
Tą kraštą vadinau. (...)*

Kai grįš tėveliai mano,

Neliksiu aš čionai.

Be jų – našlatis vienas,

Be jų – tušti namai...

Autoriaus pedagogikai ver-tingi eilėraštukai jau buvo re-cenzuoti“Tėviškės žiburiuose” (II-ros laidos).

Stasio Džiugo kūryboje vy-rauja patriotinio, religinio ir gamtinio motyvo eilėraščiai, kai kur ir humoristinio, kaip “Kiš-kučio vardinės”.

*Šoka kiška tripu trepu,
O kiškieinė prie šalies:
Jau arti sūnaus vardinės -
Daug svečių į jas sukvies.*

*Atvežė meška pyrago
Ir alaus dvi statines.
Ūšim, gersim, šokinėsime
per žaliąsias Sekmines.*

Eilėraščiai pasižymi puikiu formos valdymu, neperkrauti faktais nei vaizdais, subtylius, skambūs, lengvo ir aiškaus rit-mo. Iš jų dvelkia ilgesys ir meilė tėvynei, kuri net sapnuose regi-ma. Žodynas pritaikytas vaikų amžiui. Eilėraščiai parašyti su išjautimu ir vaikų psichikos pa-žinimu. Autorius vaizdžiai, meniškais vaizdais nukelia mažu-sius skaitytojus į tėvų (ar sene-lių) gimtąjį kraštą ir įgalina pa-justi to meto gyvenimą bei nuo-

nė, Petras Buchas. Meninė ir tech-ninė priežiūra – Vladas Vijieikis. Administracija – Oskaras Kre-me-ris, 1005 Sherwood Dr., La Gra-nce Park, IL 60526, USA. Numerio kai-na – 7 dol.

HEIMATGRUSS. Jahrbuch der Deutschen aus Litauen für 2000. Redaktion: Alfred Franckzeit, P.I.R. (Hindenburgstrasse 25, Sulingen 27-232, Germany). Herausgeber – Landsmannschaft der Deutschen aus Litauen.

LITUANISTICA, nr. 2(38) ir nr. 3(39), 1999 m. Lietuvos moks-lų akademijos leidiniai. Redaktorės D. Mėlynienė ir R. Lojkaitės. Lei-džia leidykla “Academia”, A. Goš-tauto 12, 2600 Vilnius. Tiražas 400 egz. Kaina sutartinė.

Žymusis pasakų kūrėjas JERONIMAS LAUCIUS tarp savo skaitytojų Mokytojų namuose Vilniuje

Nuotr. A. Žiziūno

Išradingas pasakų kūrėjas

Jeronimas Laucius, “Žvaigždutės” redaktorius, parašęs vaikams per dešimtmetį 76 knygas

ALFREDAS GUŠČIUS, Vilnius

Jeronimas Laucius, kaip vi-jurkas, sukiojasi lietuvių litera-tūros vaikams valdose, vieną po kitos rašo ir leidžia originalias pasakas, išgalvoja netikėčiausių jaunųjų skaitytojų (ir jų tėve-lių!) prisiviliojimo būdų. Per dešimtmetį jis parašė 76 knygas, pasižymintis išradingomis lite-ratūrinėmis kompozicijomis, “nutrūktgalviškais” poligrafi-niais-spalviniais sprendimais.

Ištikimos jo knygų pasakų palydovės-dailininkės – Aušra Čapskytė, Vida Alesienė, Nijolė Jurgelionienė, Jūratė Leikaitė ir meninė redaktorė Elena Moc-kevičienė.

Palyginti vėlai J. Laucius paliko Kauno Politechnikos ins-titute įsigytą inžinieriaus staty-bininko specialybę ir paėmė į rankas literato plunksną. Apie 1977 m. periodikoje pradėjo ro-dytis J. Lauciaus aforizmai, sen-tencijos, didaktiniai humoristi-niai vaizdeliai. 1982 m. spaudos

taikas. Knygutė vispusiškai ver-tinga mokyklinio amžiaus vai-kams.

Knygutės apipavidalinimas atliktas meniškai. Vl. Stančikai-tės iliustracijos vertos dėmesio, jos yra aukšto meninio lygio. Kiekvienas puslapis iliustruotas, estetiškai išdėstytas. Visi eilė-raščiai spausdinti vidury, viršu-tinėje puslapių dalyje, kur juos puslankiu supa iliustracijos. Jos sukonkretina ir papildo turinį. Vaikai vaizduojami grakštūs, pilni gyvybės ir išraiškos. Iliust-racijose yra ir tautinių motyvų.

Vertas dėmesio paskutinis lapas, kuriame yra įdėta Stasio Džiugo nuotrauka ir informaci-ja apie jo kūrybą. Autorius ma-žiesiems “Kiškučio vardinį” skaitytojams suglausei atsklei-džia savo autobiografiją. Iš čia vaikai daugiau sužinos apie jo gyvenimą ir knygutę jiems taps artimesnė. Jis rašo, kad lanky-damas Raseinių apskrityje Gir-kalnio pradžios mokyklą už konkursinį rašinį “Kaip aš glo-biojau ir lesinau žiemą paukšte-lius” laimėjo I-mąją “Mykoliu-ko pastogės (laikraščio) priedo premiją. Buvo apdovanotas knygomis, o vėliau sulaukę laiš-kučio: “Sveikinu su gražiu raši-nėliu. Gerai mokinkis ir netin-gėk. Mylėk Dievą ir Tėvynę. Kai užaugsi, daug gero savo tė-vynei padarysi. Gal ir rašytoju būsi”. Jį pasirašė VYTĖ NE-MUNELIS (Bernardas Bradžio-nis). Toji premija ir V. Ne-munėlio laiškas padrasino rašyti ir toliau. Prasmingi vaikystės dienų linkėjimai išsipildė. Stasys Džiugas ėjo brandžių kūrybinių ir visuomeninės veiklos keliu, palikdamas giliai įmintas pėdas Lietuvoje ir išeivijoje.

Kovoje už savo, o tuo pačiu ir už apskritai lietuviškos kny-gos, skaitytojus J. L. vaizduotė beribė. Daug įdomiausių dalykų jis yra prigalvojęs, o neseniai štai dar tokį, kurį jis pats aiški-na štai taip: “Kaip įvertinti tuos vaikus, kurie prasieržia pro monstriškas verstinės produkci-jos užtvaras ir paėma į rankas lietuvišką knygą, atsiverčia pa-saką ir kartu su jos herojais bando įminti gyvenimo mįslę? Kaip šiuos skaitytojus išskirti iš ‘masinių skaitalų’ vartotojų? Apie tai bemažtant, man kilo mintis suteikti jiems pasakų princų ir princesių vardus, iš-duoti jiems Pasaulinės lietuvių vaikų literatūros sąjungos ‘Lie-tuviška vaikų knyga’ antspaudu ir jos prezidento parašu patvir-tintus dokumentus”.

St. Džiugas, KIŠKUČIO VA-RDINĖS, III-ji pataisyta laida. Išleido “Naujasis amžius” Kau-nė 1999 m. Iliustracijos daili-ninkės Vl. Stančikaitės. Tira-žas – 2500 egz. Leidybą rėmė JAV Lietuvių fondas. A.Abr.

šviesą “Vagos” leidykloje “Smal-sučio” serijoje išvydo pirmoji jo knyga “Kas pastatė namą”. Nuo tada ir atskiri kūrinių periodi-koje, ir atskiros knygos pasipylė kaip iš gausybės rago.

Tikriausiai kūrybiniu verž-lumu J. Laucių užkrėtė iškylus lietuvių tautos intelektualas, poetas, redaktorius Vaidotas Daunys, 1988 m. perdavęs jam vaikų literatūrinio žurnalo “Žvaigždutė” vairą. Netrukus ant redakcijos durų pasirodė iš-vaizdus skelbimas: “Žvaigždu-tė” Jums šviečia ir užėti kviečia!”

Dešimtojo dešimtmečio pra-džioje Lietuvoje prasidėjo pe-riodinės spaudos privatizavi-mas, daugelis leidinių neteko anksčiau turėtos valstybės para-mos. Vieni leidiniai staigiai, kiti palengva dingo iš skaitytojų aki-račio. “Žvaigždutė” švietė ir to-liau, tiesa, rečiau nepasirodydama.

J. Laucius įsteigė UAB “Trys žvaigždutės”, kuri leido jo paties ir kitų autorių knygas, o gaunamo pelno dalis buvo skiriama žurnalo išlaikymui. Taip elgtis skatino patriotizmas, idant Lietuvos knygų rinkos vi-siškai neužgožtų menkavertės knygos.

Savo neišsenkamą energiją ir išradingumą J. Laucius pajun-gė kautynėms ne tikai su men-kaverte literatūrine produkcija, bet ir su minėtame laikotarpyje lietuviškuosius ekranus užplū-dusiais bedvasiais filmais, ciniš-kais “vidiakais”. Virš gimtojo lietuviško žodžio pakilo didelė jo nuvertinimo grėsmė. Reikėjo entuziastų, pasiryžusių jį ginti ir puoselėti. J. Laucius įsteigė Pa-saulio lietuvių vaikų literatūros sąjungą “Lietuviška vaikų kny-ga”. Per spaudą, radiją, televizi-ją kvietė vaikus kurti ir savo kū-rinėlius siųsti “Žvaigždutei”. Vaikai rašė, siuntė ne tik iš Lie-tuvos, nes raginimą išgirdo Len-kijoje, Rusijoje, Gudijoje bei ki-tose valstybėse gyvenančių mū-sų tėvynainių atžalos. J. L. su savo talkininkais surinko jų kū-rinėlius, sutvarkė ir išleido at-skirais rinkiniais. (Jau pasirodė du vaikų kūrybos rinkiniai).

Kovoje už savo, o tuo pačiu ir už apskritai lietuviškos kny-gos, skaitytojus J. L. vaizduotė beribė. Daug įdomiausių dalykų jis yra prigalvojęs, o neseniai štai dar tokį, kurį jis pats aiški-na štai taip: “Kaip įvertinti tuos vaikus, kurie prasieržia pro monstriškas verstinės produkci-jos užtvaras ir paėma į rankas lietuvišką knygą, atsiverčia pa-saką ir kartu su jos herojais bando įminti gyvenimo mįslę? Kaip šiuos skaitytojus išskirti iš ‘masinių skaitalų’ vartotojų? Apie tai bemažtant, man kilo mintis suteikti jiems pasakų princų ir princesių vardus, iš-duoti jiems Pasaulinės lietuvių vaikų literatūros sąjungos ‘Lie-tuviška vaikų knyga’ antspaudu ir jos prezidento parašu patvir-tintus dokumentus”.

Turint tokį dokumentą, princui ar princesei atsiranda didesnis pasitikėjimas savimi, pamažu formuojasi ir origina-liosios, tautinės literatūros skai-

tymo bei vertinimo poreikis. Pernai rugsėjo 10 d. Vilniaus Mokytojų namuose pasakų princai ir princesės susirinko į pirmąjį suvažiavimą. Šiomet tuo pačiu laiku sostinės Mokytojų namuose įvyks antrasis jų suva-žiavimas. Renginio metu kiek-vienas dalyvis gaus naują pasa-kų knygą, taip pat galės tapti princų sąjungos nariu. Bus ren-kamas ir princų-princesių sąjun-gos seimas, vyriausiasis sąjun-gos princas ir vyriausioji sąjun-gos princesė... Pasakų princai ir princesės skatinami kurti, bend-radarbiauti “Žvaigžduteje”, ieš-koti savyje neatskleistų kūrybos lobių. Jiems išduoti dokumentai galioja iki 2009 metų. Iki 2000-ųjų sausio 1-osios jau tituluota 400 pasakų princesių ir 300 pa-sakų princų.

Pažymėtinas J.L. organiza-cinio talento bruožas – sugalvo-tus ir kur nors pastebėtus šū-kius paversti tikrove. Taip atsi-tiko ir su šūkiu “Visi mūsų skai-tytojai – Kūrybos banko akci-ninkai!” Žodį sekė veiksmas – buvo sukomponuotos įtaigios, spalvingos I Lt, 2 Lt “Kūrybos banko akcijos” ir išleista 10,000 litų akcijų emisija. Akcininkas gali spausdinti savo kūrybą žur-nale “Žvaigždutė” ir leidžiamo-se jaunųjų kūrėjų knygoje, siū-lyti J. Lauciui naujų pasakų te-mas, dalyvauti akcininkų-kūrėjų susirinkimuose ir suvažiavimuose. 10 akcijų keičiamos į dar ne-skaitytą knygą, taip pat 10 akci-jų savininkui suteikiamas pasa-kų princų (-ės) vardas...

“Mano banke nebuvo ir niekada nebus krizių, vagysčių bei kitokių nemalonomų, – šyp-sosi šio gražiaus komercinio žai-dimo autorius ir susirūpinęs tę-sia: – Baigia išsekti pirmoji ak-cijų emisija, reikia ruošti antra-jai”. Sausio 21 d. sostinės Mo-kytojų namų didžioji salė zvim-bė tarsi bičių avilys – mamų, auklėtojų, mokytojų lydimi čia atvyko uoliausieji J. L. knygų skaitytojai, gerbėjai. Salės vidu-ryje, apsuptas vaikų, šypsojosi lietuvių šiuolaikinės poietinės-mitologinės pasakos karalius poetas Martynas Vainilaitis. Vi-si jie čia susirinko į 200-ąjo lei-dykos “Trys “Žvaigždutės” lei-dinio – J. L. pasakų rinktinėlės “Isimylėjusi pasaka” – sutikti-ves. Gerosios vilties vidurinės mokyklos pradinukai, Gabijos gimnazijos ketvirtokai ir penk-tokai parodė vaidinimą J. L. pa-sakų motyvais, o Mikalojaus Daukšos mokyklos vienuoliktokai dainavo nuotaikingas dai-nas. Žiemos kelio nepabūgę, Panevėžio Alfonso Lipniūno ir Mykolo Karkos mokyklų moks-leiviai, pagerbė J. Laucių išra-dinga literatūrinę-muzikinę kompoziciją... Aktorius Rai-mondas Paškevičius (vaikams labiau žinomas kaip profesorius Knyslys) sumaniai vadovavo renginiui, kvietė vaikus į sceną, ragino teirautis, iš kur ir kaip šiais laikais atsiranda pasakos? Jie daug ką išgirdo, sužinojo. ... Ir aš ten buvau, alų, midų ge-riau, bet burnoj nieko netu-rėjau”.

Tėviškės žiburiai • 2000.IV.4 • Nr.14 (2613) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Adv. Povilas Žumbakis, nuo-latinis “Tėviškės žiburių” ir kitų laikraščių bendradarbis, š.m. ko-vo mėn. pabaigoje išvyko į Kau-ną, kur Vytauto Didžiojo univer-sitete, Teisės mokykloje, dėstys teisės etikos kursą trečių metų magistrantams, kalbės Karo aka-demijoje būsimiems karininkams ir puskarininkams. Tai jau ne pirmas kartas, kai šis žymus išeivijos teisininkas, įžvalgus politinių straipsnių žurnalistas yra kviečia-mas į Lietuvą kalbėti.

Lietuvos valstybiniame M.K. Čiurlionio dailės muziejuje atida-ryta nauja salė, kurią suprojek-tavo architektai Eugenijus ir Ge-raldas Balaišiai ir Gražina Berno-tienė. Anot muziejaus direkto-riaus Osvaldo Daugelio, lankyto-jai buvo praprāt prie trijų salių, ir jie iš 220 dailininko kūrinių galėjo pamatyti 112; dabar bus rodomi tik 69. Iš senosios 1969 m. pastatytos specialios galerijos M. K. Čiurlionio paveikslus teko iš-gabenti dėl liūčių, nes stogas pra-leisdavo drėgmę. “Lietuvos aide” (2000.II.18) rašoma, kad Ameri-kos lietuvių fondas teigiamai atsi-liepęs į muziejaus vadovybės pra-šymą ir pertvarkymo statybai pa-skyręs 300,000 dolerių. Papabrėžia-ma, kad pastaraisiais metais M.K. Čiurlionio darbai vis daugiau do-misi žymiausi pasaulio muziejai. “Žvaigždžių sonata” ir garsusis “Rex” netrukus bus rodomi Itali-jos Venecijoje. Rudenį Čiurlionio darbų paroda rengiama Paryžiaus Orse muziejuje.

Vilniaus “Enciklopedijos” lei-dykla 1000 egz. tiražu lietuvių ir lenkų kalbomis išleido dail. Bro-nės Valantinaitės-Jokūbonienės autobiografinę knygą “Kūrybos kelyje”. Kaip ELTA praneša, su naująja knyga visuomenė turėjo progą susipažinti š.m. vasario 24 d. Lietuvos dailininkų sąjungoje. Autorė, žymi grafikė ir tekstili-ninkė, knygoje atskleidžia savąjį požiūrį į kūrybą, rašo apie ke-liones ir muziką kaip kūrybos įkvėpėją. Knyga iliustruota gobelenų, piešinių bei nuotraukų re-produkcijomis.

Lietuvos valstybinių premijų įteikimas ir laureatų pagerbimas įvyko š.m. sausio 27 d. Kauno me-nininkų rūmuose. BNS praneši-mu, pagerbti geriausi 1999 m. Kauno menininkai – aktorė Jūra-tė Onaitytė už Hedos Gabler vaidmenį H. Ibseno dramoje “Heda Gabler” ir rašytojas Do-naldas Kajokas už knygos “Medi-tacija” ir “Dykinėjimai”. Laureat-us sveikino Menininkų rūmų di-rektorius V. Valašinas, Kauno miesto savivaldybės darbuotojai bei kultūros veikėjai. Meninėje dalyje D. Kajoko eilėraščius skai-tė akt. P. Venslovas, dainavo Valstybinio muzikinio teatro so-listai T. Ladiga ir L. Jakštytė. Geriausiais 1999 m. menininkais taipgi pripažinti – arch. St. Žirgu-lis, R. Čarna, rašytojas J. Gimbe-ris, rež. G. Varnas, muz. G. Pus-kunigis, akt. D. Čepauskaitė ir kt.

Abstrakčios tapybos mėgėjai domėjosi vilniečio dailininko Audriaus Gražio darbai, išstaty-tais galerijoje “Kauno langas”. Kaip ELTOS pranešime nurodo-ma, dailės tyrinėtoja N. Adomo-nytė dailininko kūriniuose įžiūri laikinosios būties ir amžinatvės sankirtį. Paroda veikė iki š.m. va-sario 18 d.

Vilniuje veikianti “Vagos”

leidykla, daugiausia leidžianti go-žinės literatūros knygas, paskelbė romano konkursą, kuriame kvie-čiami dalyvauti ir išeivijos rašyto-jai, rašantys lietuvių arba anglų kalbomis. Romano tematika lais-va. Apimtis neapibrėžiama. Patei-kiamas kūrinyms turi būti pasira-šytas slapyvardžiu, atskirame už-kljuotame voke nurodant pavar-de ir adresą. Rankraščius siųsti adresu: “Konkursui”, leidykla “Vaga” Gedimino pr. 50, 2600 Vilnius. Konkurso komisija jų laukia ne vėliau kaip iki š.m. spalio 31 d. Rezultatai bus pa-skelbti gruodžio 24 d. Pirmosios vietos laimėtoji bus skiriama pi-niginė premija ir suteikiama gali-mybė pasirašyti leidybinę sutartį romaną išleisti 2001 metais.

Čikagoje veikiančio Lituanisti-kos instituto žiniaraštis (2000.I.31) rašo apie 1997 metų grožinės lite-ratūros premijos įteikimą rašyto-jui prof. dr. Alfonsui Šešplaukiui – Tyruoliui. Iškilmėje paskaitą skaitė Lituanistikos instituto na-rys, literatūros kritikas Algirdas Titus Antanaitis; instituto narė S. Miglinienė ta proga surengė lau-reato knygų parodą. Premijos mecenatas – Amerikos lietuvių fondas. (Iškilmės data ir vieta ne-nurodyti). Tame pačiame nume-ryje paskelbta Lietuvių rašytojų draugijos valdybos sudėtis: Stasė Petersonienė – pirmininkė, Daiva Karužaitė – sekretorė, Stasys Džiugas – išdininkas ir antikvaras, Audra Kubiliūtė-Daulienė – narė angliskai rašantiems, dr. Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis – narys, Nijo-lė Jankutė-Užubalienė – narė in-formacijai. Pažymėta, kad kai ku-rie iš jų yra veiklūs Lituanistikos instituto nariai. Pranešime apie Vasario 16-tosios parodą prisime-nama paskutinioji švenčiant Lie-tuvos nepriklausomybės 80-metį. Toje parodoje, kurios rengime dalyvavo Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, Pasaulio lietuvių archyvas ir Lietuvos kraštytyros draugija, buvo išryškinti svarbūs Lietuvos istorijos puslapiai. Reikšmingų istorinių rodinųjų bu-vo atvežta iš Lietuvos ir palikta Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui. Pastarajame, be kitų, dir-ba istorikas Jonas Dainauskas, jį pavaduoja lituanistas Juozas Ma-silionis. Žiniaraštyje taipgi pateik-ta K. Rožansko paruošta finansi-nė apyskaita; išspausdintas insti-tuto darbų bei išleistų knygų są-rašas. Lituanistikos instituto ad-resas: 5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL, 60636-1039, U.S.A. Tel. 773 434-4545, faksas : 773 434-9363, E-mail LTSC@mcs.net

Abstrakčios tapybos mėgėjai domėjosi vilniečio dailininko Audriaus Gražio darbai, išstaty-tais galerijoje “Kauno langas”. Kaip ELTOS pranešime nurodo-ma, dailės tyrinėtoja N. Adomo-nytė dailininko kūriniuose įžiūri laikinosios būties ir amžinatvės sankirtį. Paroda veikė iki š.m. va-sario 18 d.

Snk.

Simono Daukanto paminklas Papolėje 1938 metais. Šią nuotrauką parūpino S. Vaivada Toronte

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadienis nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadienis nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadienis nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.25%
180-364 d. term. ind.	4.05%
1 metų term. indėlius	4.60%
2 metų term. indėlius	5.10%
3 metų term. indėlius	5.30%
4 metų term. indėlius	5.40%
5 metų term. indėlius	5.60%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.50%
1 metų GIC-met. palūk.	4.75%
2 metų GIC-met. palūk.	5.30%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.60%
5 metų GIC-met. palūk.	5.80%
RRSP, RRIF ir OHOSP	

"Variable"	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.30%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.60%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.80%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

♦ MLS skelbimas
♦ Komisas 3 1/2%
♦ Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

• Centrinės šildymo ir A/C sistemos • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, virykles
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUOJAMA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Toronto skautų Kaziuko mugėje prie Liepsnelių ir Giliukų stalo Prisiikėlimo par. salėje (iš k.): draugininkė D. Petrauskienė, Kanados skautų atstovė M. Carter, "Rambyno" tuntininkas M. Rusinas, K. Petrauskaitė

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mų pasekmių. Baigiantis 1999 m. buvo apdraustos 544,878 paskolos 23.8 milijonų dolerių sumai. Programos nuostatai buvo liberalų ir konservatorių valdžiai keičiami. Paskutiniiais metais bankai ir kredito kooperatyvai įtarė, kad su paskolomis vyksta sukčiavimų. Sakoma, kad pateikiamos pramatytos sąmatos paskoloms neva įvairiai įrangai pirkti, ir neaišku, kam tos paskolos sunaudojamos. 1997 m. pramonės ministeris J. Manley įsakė peržiūrėti paskolų programos vykdymą ir įpareigojo policiją ištirti, kai kurių paskolų panaudojimą.

Laiui "Leader L", registruotame Panamoje, esant apie 700 jūrmilių ir šiaurę nuo Bermudos salos, nuo apacios atšoko apie 15 metrų ilgumo metalinė plokštė. Jūreiviai bandė išsiurbti vandenį, bet plokštė visiškai atsilėidus, maždaug per porą minučių laivas paskendo. Neaišku, kiek pavyko nuleisti ir vandenį plauštų ir kiek iš 31 jūreivio igulos pateko ant tų plauštų. Kanados kariniai sraigtasparniai išgelbėjo 13 jūreivių ir iš vandens išgriebė 6 lavonus. Vadinamieji patogūs vėliavai laivai yra registruojami Panamoje, Liberijoje, Maltoje ir kitose Karibų jūros valstybėse, kuriose yra pigus registracijos mokeskis. Niekas neatsakingas už laivų būklę, nėra jokių išpareigojimų igulų saugumui ir socialiniam aprūpinimui. Samdomos pigios darbo jėgos, dažniausiai filipiniečiai, kiniečiai.

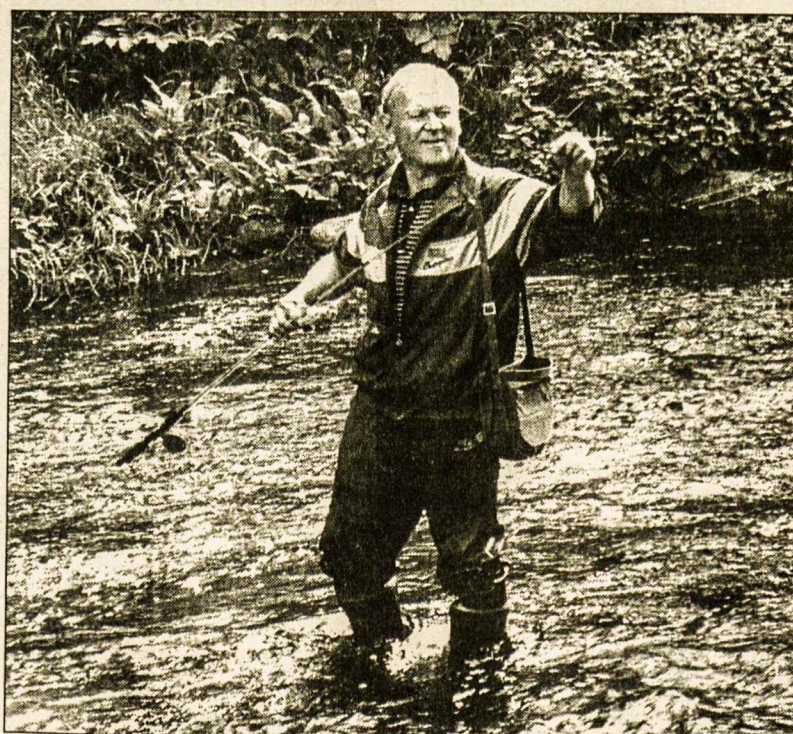
Federacinės valdžios komisija teigia, kad reikėtų per penkerius metus, dalyvaujant pro-

vincijoms skirti 328 milijonus dolerių, ir Kanados parkai būtų gerai sutvarkyti. Ta vienuolikos asmenų komisija, susidedanti iš valdžios, indėnų ir gamtos apsaugos atstovų, buvo paskirta paruošti pasiūlymus dėl parkų ateities. Komisija pateikė 127 projektus. Anot jų, parkai yra perkrauti, oras ten teršiamas, skverbiasi žemės ūkis, miško kirtimo verslas, dėl to ir gyvūnija nuklenčia.

Dienraštis "National Post" rašo, kad su Sri Lankos gaujų padirbtai pasais ir be jų, imigrantų įvežimas į Kanadą ir kitus kraštus yra labai pelningas verslas. Gaujos gauna už įvežimą laivų, lėktuvų ar sausumos keliais už vieną asmenį nuo 10.000 iki 60.000 dolerių. Sri Lankos gaujos naudoja pasams padirbti naują technologiją, ir imigracijos pareigūnams tikrinant šimtus keleivių, nėra lengva atidžiau į pasus pažūrėti.

Kai kurie Ontario didžiųjų miestų gydytojai pasiūlia OHIP sveikatos rūpybos įstaigai dvigubas ar net trigubas sąskaitas, toli prašokančias sąskaitų vidurkį. Daugiausia pinigų yra gavęs vienas gydytojas – net 552,695 dolerius per vienerius metus, maždaug kasdien "primindamas" 85 pacientus.

Lapkričio mėnesį Olandijos Hagoje vyks tarptautinė konferencija, kurioje bus svarstoma, kaip sumažinti ir orą išleidžiamų visokių dujų kiekį. Iš viso nėra lengva sumažinti oro teršimą dujomis ir įtakos klimatui nepakenkiant ekonomijai. Sakoma, kad norint tai pasiekti, reikėtų pakeisti Kanados vartotojų poreikius, ypač Ontario provincijoje, kur tų vartotojų daugiausia. Vien aukštesnės degalų kainos padėtų sumažinti dujų kiekį, bet tas vartotojams nebūtų priimtina. Aplinkos apsaugos ministeris D. Newman skirs papildomai 10 milijonų dolerių Klimato keitimosi tyrimo fondui. Gal ir Ontario valdžia supras, kad norint sumažinti ir orą išmetamų dujų kiekį, reikės pasirašyti federacinę sutartį. Br. St.

Žuvautojas Vilnelės upėje. Bankrotavus vandenį teršiančioms gamykloms, joje atsirado upėtakių ir kitų žuvų. Nuotr. V. Kapočiaus

WALTER V. DAIGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway, prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

Sportas

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: LKL Kauno "Žalgiris" namuose įveikė Alytaus "Alitą" 106:95.

NEBL: Kauno "Žalgiris" namuose laimėjo prieš Espo "Honka" (Suomija) 73:61.

BMKL (Baltijos moterų krepšinio lyga): baigmėje "Lietuvos telekomas" 73:38 nugalėjo Marijampolės "Arvi-Vernita" ir tapo čempionėmis.

ČIUOŽIMAS: Nice (Prancūzija) vykusiame pasaulio dailiojo čiuožimo čempionate lietuvių pora Povilas Vanagas ir Margarita Drobaziog iškovojė bronzos medali.

BĖGIMAS: Nanang (Australija) miestelyje 58 metų sportininkas iš Kringtos Petras Silkinas antrą kartą tapo pasaulio ilgiausios distancijos bėgimo čempionu. Stadionu ratu 1609 kilometrų (1000 mylių) jis nubėgo per 13 parų, 5 valandas, 36 minutes, 20 sekundžių. Artimiausias varžovas australas, 47 metų, Graeme Watts buvo atsilikęs apie 120 km o 40 metų vokiečių Martina Hausmann – apie 170 km.

ŠACHMATAI: Pirmas toks atvejis Lietuvos šachmatų istorijoje. Vilniuje Lietuvos vyrų šachmatų čempionatą, rungtyniaujančią šveicariška sistema, laimėjo Šiaulių Didždvario vidurinės mokyklos šešiolikmetė Viktorija Čmilytė. Antras buvo tarptautinis didmeisteris vilniečiai Darius Ruzelė ir trečias – tarptautinis didmeisteris Viktoras Gavrikovas. Šalia aukso medalio V. Čmilytė gavo pirmojo laipsnio diplomą, 2400 litų ir puokštę raudonų rožių iš federacijos pirmininko seimo nario Česlovo Juršeno.

LENGVOJI ATLETIKA: Cape Town (Pietų Afrika) įvykusiose "Engen Summer" varžybose šuolininkė ir aukštį Nelė Žilinskienė užėmė trečiąją vietą (1,86 m). Rutulio stumimo varžybose kaunietis Saulius Kleiza užėmė taip pat trečiąją vietą (18,70 m).

DŽIUDO: 17-ajame atvirajame džiudo čempionate Niujorko (JAV) kaunietis Mindaugas Šimėnas (66 kg svorio grupėje) laimėjo sidabro medalį, o kaunietis Marius Paškevičius (100 kg) – bronzos. V.P.

ŠYPSENOS

Viliojantis valgis

Samuelis laikėsi savo tikybos priesakų – nevalgyti kaulienos. Restorane, rinkdamasis patiekalus, valgiaraštyje pastebėjo keptą paršiuką. Nusprendė bent kartą gyvenime paragauti. Padavėja atnešė paršiuką su keptu obuoliu pražidintoje gerklėje. Pradėjęs valgyti pastebėjo netoli jo sėdintį pažįstamą sinagogos narį, įtarimai žiūrėti į jį.

– Aš užsakiau keptą obuolį. Ir kas gali žinoti, kaip jis bus paruoštas bei patiektas...

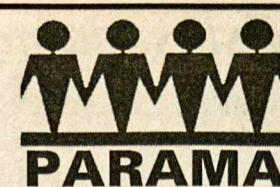
Montrealio prauskykloje

Toronte gyvenęs tautietis, atvykęs Montrealin, užėjo kavinėn. Iš C raide pažymėto čiaupo prauskykloje pasipylė karštas vanduo. Pasi-skundė kavinės vedėjui.

– Gerbiamasis, – tarė vedėjas, – raidė C prancūziškai Montrealyje reiškia *chaude* – šiltas.

– Bet ir kitas čiaupos pažymėtas C raide, – sako vedėjui tautietis. – Toji C reiškia *cold* – šaltas. Mat Montrealis yra dvikalbis, – aiškino vedėjas.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:

3.00% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
4.30% už 180-364 dienų term. indėlius	
4.60% už 1 m. term. indėlius	
5.10% už 2 m. term. indėlius	
5.30% už 3 m. term. indėlius	
5.40% už 4 m. term. indėlius	
5.60% už 5 m. term. indėlius	
4.70% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.95% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.35% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.70% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.90% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.95% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.35% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.70% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.90% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
4.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Accd.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....8.00%	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....7.45%	
2 metų.....7.70%	
3 metų.....7.90%	
4 metų.....8.05%	
5 metų.....8.10%	

su keičiamu nuosimčiu.....6.20%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
- ribotą kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Lietuvos banko progių monetų pardavimas.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.

Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadienis nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Elektroninis paštas: parama@total.net Tinklalapis: www.parama.net

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd
133 Roncevalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRĄSOMIS.

Bilietų kainos išskrendantiems iki balandžio pabaigos	– nuo 829 dolerių
išskrendantiems iki 25 gegužės	– nuo 939 dolerių
išskrendantiems iki 14 birželio	– nuo 949 dolerių
vasaros kainos – pradedant nuo 1099 dolerių	

SKAMBINKITE ALGIUI MEDELIUI – UŽSISAKYKITE JAU DABAR!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS AR STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsišvėčiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JUŠŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Vos nesusipykau su žmona

Abu su žmona mėgstame kryžiažodžius. Ji sprendžia savo, aš – savo... Bet, jei ko nebežinome, tarpusavyje tariamės.

Ši kartą žmonelė sprendžia kryžiažodį apie gėlytes, o aš, sa-kyčiau, vyrišką, nes beveik visi žodžiai susieti su vyrais.

Pradžioje man sekasi neblogo. Be ilgo galvavimo įrašau žodžius "KALVIS", "GENIJUS", "KARININKAS", "BALDŽIUS" ir dar vieną kitą. Bet štai ties vertikaliai devintuoju suklumpu. Ir šiaip maštau, ir taip – nieko nesugalvoju.

– Zosyte, – kreipiuosi į žmonelę. – Gal tu žinai?.. septynias raides... "Nevedęs, nepriklausomas vyras"... Pirmoji raidė L...

– "Liurbis", – nedvejodama pasakė.

Gal ir taip... Griebiu pieštuką ir įrašau. Deja... Horizontaliai reikia įrašyti "VADAS", kurio antroji raidė patenka į mano įrašyto žodžio "LIURBIS" antrąjį langelį. Kaip čia yra? Ar ir L... Taip būti negali! Vadinasi, ne "LIURBIS"... Ilgai sukau galvą, kol supratau, kad mano ieškomas žodis yra "LAISVAS".

Po to, įrašęs vėl kelis man žinomas žodžius, susiduriu su nauja problema. Penkios raides... "Žmogus su šautuvu". Turėtų būti "KARYS", bet žodžio gale yra LYS. Vėl kreipiuosi į Zosytę.

– Kuilyš, – nė nemirkčiodama išrėžė ši.

Ne, jau ne, galvoju... Bet... O ką gali žinoti? Gal čia humoro forma? Ir tik pakutiniu momentu susigriebiu: "ŠAULYS".

Sprendžiu toliau, kol užkliūnu už "vyras šeimoje". Ant ra A, trečia T... Vėl prašau žmonelės paramos.

Steponas Miltenis

Ši, truputį pagalvojusi, sako:

– "Katė"...

– Ne, ne... Katė – tai jau tikrai ne! Gal pusvalandį pakvaršinsu galvą, į mano makaulę toptelėję, kad tai – "PATS".

Už kiek laiko vėl susiduriu su painiu klausimu. "Šiuolaikinė pareigybė". Aštuonios raides... Pirmoji M, gale IS... Vėl neišsiverčiu be žmonelės. O ši:

– "Meilužis"...

– Argi meilužis – pareigybė? – prieštariauju. Vėl suku galvą, kol pagaliau susivokiui: "MAKLERIS".

Netrukus susiduriu su nauja problema. "Vienas iš daugumos šiandieninių vyrų". Vėl aštuonios raides... Pirmoji B, gale S... Vos užsimenu Zosytei, ši išpyškina:

– "Bezdzalis"...

– Eik, jau eik!.. – Nepiktai sakau. – Kas tau tokį žodį dės į kryžiažodį?

Vėl kankinuos, kol išsifruoju, kad tai – "BEDARBIS".

Dar kiek pasidėjęs prie kryžiažodžio, prieinu ir prie paskutinio klausimo. Keista... Toks žodžio apibūdinimas jau buvo... "Vyras šeimoje". Bet "PATS" jau netinka... Penkios raides... Antroji ir paskutinė A... Kai tik prasitariau žmonelei, ši išrėžė:

– "Varna..."

– Tu pati – varna, – jau pikta užrikau.

– Aš?... Aš – varna?... – išrėžė Zosytė. – Nori, kad tau galvą sutalžyčiau?

Aš net nuo kėdės pašokau. Ne, ne iš baimės... Iš džiaugsmo...

– Pagaliau! – surikau. – Ačiū, Zosyte, ačiū!.. Juk tas žodis – "GALVA".

Kovo 11-tosios minėjime Toronto Prisikėlimo parapijos salėje kun. A. Simanavičius, OFM, skaito invokaciją. Iš kairės: gen. Lietuvos konsulas H. Lapas, seimo narė Rasa Juknevičienė, A. Šileika, Č. Senkevičius, R. Sakalaitė-Jonaitienė, A. Vaičiūnas, A. Vaičiūnienė

SKAITYTOJAI PASISAKO

TĖVYNEI

Daugiau laiškų neberašysiu, Bet skrisiu, skrisiu, skrisiu. Paviešėjusi plačioji, gražioji šaly Ir vėl namo sugrįžiu.

Aš gimto krašto pasiilgau, Jos miestų, kaimų ir laukų, Nidos pušynų, Baltijos ošimo Ir Neringos kopų aukščių.

O Lietuva – šalėlė graži visais laikais Pasipuošus upėm, pilikalniais šventais, Čia bočių žemė buvo, čia jų gyva dvasia, Čia gins tėvynės laisvę visa Lietuva!

O. Elinskaitė, pavišėjusi Kanadoje

GLOBOS NAMAI

Pivašiūnų parapijai priklauso 60 kaimų. Šioje parapijoje gyvena 122 invalidai ir 70 vieniši žmonių.

Daugumos parapijiečių, kuriems reikalinga pagalba, prašymu, vadovaujantis Alytaus rajono savivaldybės valdybos 1996 m. sausio mėn. 24 d. sprendimu nr. 7 įsteigti Pivašiūnų parapijos Globos namai, kuriuose yra 8 vietos.

Jau pati Globos namų veiklos pradžia parodė, kad esamų vietų neužtenka, kad norinčių gyventi Globos namuose yra žymiai daugiau. Todėl šalia esanti Globos namų pastatų, buvusių Pivašiūnų vidurinės mokyklos bendrabutis, Alytaus rajono savivaldybės taryba 1996 m. birželio 30 d. sprendimu nr. 40 perdavė Pivašiūnų parapijai, kad būtų įrengti Globos namai. Pastatas buvo apleistas, jam buvo būtinas kapitalinis remontas. Pivašiūnų parapijos rūpesčiu atliktas rekonstrukcijos projektas. Pastate numatyta įrengti 26 vietas.

1997 m. sausio mėn.–1998 m. balandžio mėn. atlikta minėto pastato rekonstrukcijos darbų už 211674,53 Lt. Pivašiūnų parapija šiuo metu skolinga statybos organizacijai 35000 Lt. Likusiems rekonstrukcijos darbams atlikti dar reikia 188860 Lt. Susidarius sunkiai finansinei padėčiai kaime, Pivašiūnų parapija neturi galimybių užbaigti numatytą Globos namų pastato remonto darbų.

Maloniai prašome Jūsų finansinės paramos Pivašiūnų parapijos Globos namų pastato rekonstrukcijai. Pivašiūnų parapijos Globos namai. Atsiskaitomoji sąskaita nr. 12-8221600 Lietuvos taupomasis bankas, Alytaus skyrius.

Su pagarba ir dėkingumu –

kun. Vincas Baublys, Pivašiūnų parapijos klebonas

IŠTREMTAS IŠ SAVO NAMŲ

1993 m. atėjo pas mane buvę sovietiniai pareigūnai ir grasindami ginklu liepė išsikraustyti iš nuosavo namo Vilniuje. Jie užgrobė visa, kas mano namuose buvo, juose apsigyveno ir Lietuvos valdžios neklidomi gyvena iki šiol.

Lietuvos konstitucijos 23 str. nurodo, kad nuosavybė neliečiama, ją paimti galima tik įstatymo nustatyta tvarka. Jos 24 str. nurodo, kad žmogaus būstas neliečiama, be gyventojų sutikimo jį jėga neišimti. Kitaip, kaip teismo sprendimu ar įstatymo nustatyta tvarka. Pažeidus šias nuostatas, LR Civ. Kodeksas 352 straipsniu įpareigojama "savavališkai užėmusius gyvenamąją"

patalpą fizinius asmenis iškeldinti pagal prokuroro sankciją".

Lietuvos valdžia ignoravo mano niekuo nenusikaltusio teises bei prašymus ir be teismo pasmerkė mane neribotai tremčiai, kuri jau tęsiasi bemaž septynerius metus.

Antanas Dzevočka, Vilnius

NEAIŠKUMAI

P. Žumbakio straipsnyje "Baigiant antrąjį, tūkstantmetį" "TŽ" 1 nr. neaišku man iš kur atsiranda "32 metai laisvės"? Gal gerb. autorius pridėjo ir 1990-2000 būsimą dešimtmetį prie 1918-1940 m. laikotarpio? Tame pačiame straipsnyje sako: "Per 68-rius okupacijos metus". Paprastai skaitom 1940-1990 m. okupaciją – 50 metų. Iš kur dar tie 18 metų atsiranda? Jei skaičiuoti visų ankstesnių okupacijų – rusų caro, vokiečių kaizerio, būtų tai tikrai daugiau nei 18 metų. Visada domėjau ir skaičiau puikius P. Žumbakio straipsnius, bet šių skaitlinių neperprantu.

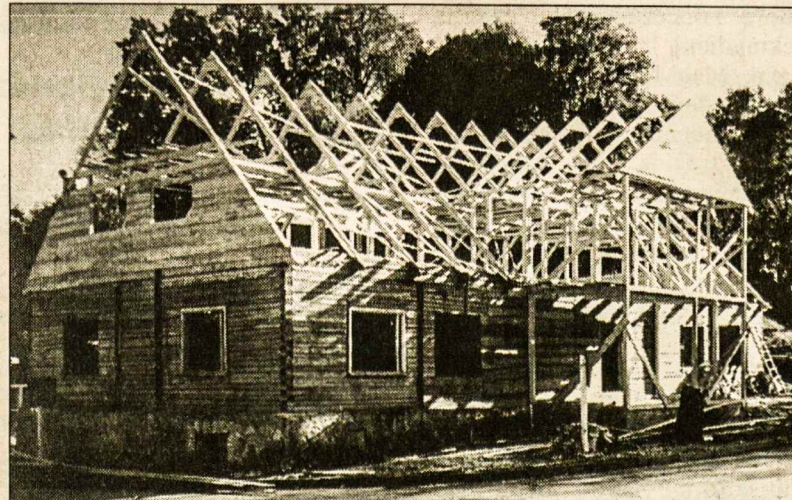
J. Krasauskas, Kaunas

Red. pastaba. Prie pirmosios Lietuvos nepriklausomybės, trukiosios 22 metus, pridėjus antrosios nepriklausomybės dešimtmetį, sudaro 32 metus. Minėto straipsnio autorius rašo apie Lietuvos šimtmetį. Iš 100 metų atėmus 32 laisvės metus ir susidaro 68.

ĮŠEIVIJA IR LIETUVA

Didžioji gyvenimo ironija, kad net istorijos eigoje "nė vienas geras darbas nelieta nenubautas". Tai puikiai tinka ir pokariniam užsienio

Edmundas Petrauskas, London, Ont.

Pivašiūnų parapijos (Kaišiadorių vyskupijos) remontuojami Globos namai laukia finansinės paramos iš išeivijos tautiečių

TORONTO

Tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių Namai" aukoj: \$2,000 – Toronto lietuvių pensininkų klubas; \$50 – O. Krasauskienė, E. Žolpienė, P. Krilavičius; \$20 – A. Bumbulis. A.S.

"Tėviškės žiburiai" gavo pluoštą medžiagos, nuviečiančios ses. Nijolės Sadūnaitės įvairiai vertinamą išpuolį prezidentūroje įteikiant Gedimino ordino KGB darbuotojams – vėliau trumpalaikiams nepriklausomos Lietuvos ministeriams, Kazimierai Prunskienei ir Marijonui Misiukoniui. "Valstiečių laikraštis" vasario 26 d. laidoje spausdino arkivyskupo S. Tamkevičiaus rašinį "Antikristinė santarvė", Alg. Zobulis pasisakė straipsniu "Koks medalis tikėtų kagėbistui"? Rašytojas Eug. Ignatavičius išdėstė savo pažiūras straipsniu "Išniekintų ordinų spindesys". Paskelbtas ir S. Balčiūnaitės pokalbis su Nijole Sadūnaite, kuri teigė "drįstu sakyti tiesą į akis". Jurgis Kunčinas savo "girnose" atskleidė dviveidišką buvusių KGB darbuotojų laikyseną. Panašius dėstymus išspausdino "XXI amžius" (2000.II.23),

"Apžvalga" (2000.III.1-15) ir kai kurie kiti laikraščiai.

Mažosios Lietuvos fondai aukoj (skliaustuose bendras įnašas į fondą): \$1,000 – Tautos fondas Kanadoje (\$3,750) – Karaliaučiaus kr. mokykloms; \$500 – "Talka" kredito kooperatyvas Hamiltone (\$3,030); po \$100 – L. Balsienė (\$1,380), Ir. Meiklejohn (\$830); \$35 – E. Petrus (\$650); \$20 – B. Stundžia (\$90).

Aukos, skirtos MLE leidybai: \$1,000 – I. R. K. Andruskevičiai (\$3,700); \$980 – V. Pėteraitis (\$13,065); po \$500 – G. Šernas (\$1,520), G. Jocienė (\$1,820), Prisikėlimo p-jos kredito kooperatyvas (\$3,150); \$359.92 – E. Reisgys (\$996.92); \$350 – A. Gailienė (\$950); \$300 – R. Voges-Zvilūtė (\$1,212.55); po \$250 – dr. J. Uleckas ir dr. M. Arštikaitis (\$2,400), prel. P. Gaida (\$850), I. Adomavičienė (\$1,410), A. Bumbulis (\$1,650), J. Stukas (\$370), Ir. Meiklejohn (\$1,080); \$200 – G. Deckienė (\$545.35); \$50 – J. Gustainis (\$360); po \$25 – H. Lapinas (\$175), V. Aušrotas (\$365); \$11.25 – E. Žilius (\$1,311.86).

Nuosirdus ačiū visiems už papildomus įnašus. Ypač dėkojame už dosnų atsiliepimą į pirmininko ir enciklopedijos vyr. organizatoriaus asmeniską vėjų enciklopedijos leidymui paremti. MLF valdyba

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9 Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

Tel.: 905 271-7171

(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas St. W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus) Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *

VISŲ SKRENDANČIŲ Į LIETUVĄ ŠIA VASARA DĖMESIUI!

Iki balandžio mėn. pabaigos vyksta bilietų išpardavimas: kaina priklauso nuo išvykimo datos. Telskambinti! Taip pat galime pasiūlyti nebrangiai viešbutį Vilniuje.

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS

PYSANKA – V.I.M. Inc.

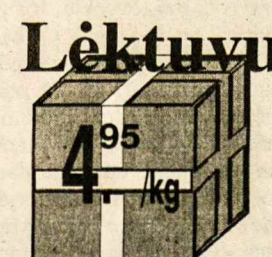
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3

Tel: (416) 233-4601 Fax: (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu TIESIOG į VILNIŲ

&

MES PRISTATOME!

MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

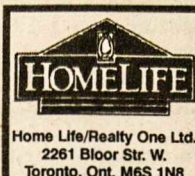
Tel. (416) 233-4601

Asmenys ar organizacijos, paaugoję 5000 dol. ar daugiau Slaugos namų statybai, galės kaip mecenatai įsiamžinti lentelėje virš to kambario, kuriam skirta auka.

\$250 (\$16,802) – ELENA DELKUVIENĖ

Nuosirdžiai dėkoja

Lietuvių slaugos namų vajeus komitetas

Home Life/Realty One Ltd.

2261 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.

Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

